

ดูแลรักษาวัฒนธรรม ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

เข้าใจถิ่น เข้าใจเที่ยว

สงขลา



การท่องเที่ยวแห่งประเ

# สารบัญ

ภมิประเทศ ธรรมชาติ จุดเปลี่ยนแห่งยุคสมัย

เทศกาล-งานประเพณี

แหล่งศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติ

ย่านบ้านเก่า ศาลหลักเมือง หาดสมิหลา เขาตั้งกวน พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสงขลา พิพิธภัณฑ์พะธำมะรงค์ วัดมัชฌิมาวาส

ล่องทะเลสาบสงขลา เกาะยอ

เที่ยวถิ่นเมืองเก่า คาบสมุทรสทิงพระ

วัดจะทิ้งพระ อุทยานนกน้ำคูขูด วัดดีหลวง วัดพะโคะ วัดสีหยัง วัดเจดีย์งาม ตกปลาปากน้ำ เที่ยวฟาร์มนกเขา

**ธรรมชาติ** หาดทรายงาม

ปากน้ำเทพา หาดสะกอม หาดสร้อยสวรรค์ หาดทรายแก้ว เกาะขาม หมู่บ้านทำกรงนก ฟาร์มนกเขาแอทอง สำนักปฏิบัติธรรมโคกสัก (วัดขวด)

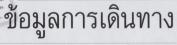
ประตูสู่เพื่อนบ้าน

ศูนย์กลางการค้า คมนาคมภาคใต้

ย่านจับจ่ายใจกลางเมือง วัดหาดใหญ่ใน วัดถ้ำเขารปช้าง ตลาดปาดังเบซาร์

สัมผัสสายน้ำ ขุนเขา ป่าดิบชื้น

น้ำตกบริพัตร เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโตนงาช้าง อุทยานแห่งชาติเขาน้ำค้าง



 ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันที่เคารพยิ่งของชาวไทย ๒. ช่วยใส่ใจสิ่งแวดล้อมและเคารพวิถีไทย ๓. ใช้บริการบริษัทนำเที่ยวที่มีใบอนุญาต ท่านจะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย

๔. ข้อมูลรายละเอียดในเอกสารนี้ อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้



## 6-0 ml-a



ର୍ଗ-୮୭ର

මාම-මාරි



len's-lengt



<u> </u> ഉപ്പെട്ട

തിയ-നമ

ലമ-ലെ



# รู้จักสงขลา

คนสงขลา อาหารท้องถิ่น

หาดทรายงาม

สะพานติณสุลานนท์ สถาบันทักษิณคดีศึกษา วัดเขากูฏิ ถนนสายวัฒนธรรม วัดท้ายยอ

ป้อมสงขลาเก่าหัวเขาแดง วัดสุวรรณคีรี

ท่องธรรมชาติ

## สัญลักษณ์แนะนำกิจกรรม

เข้าใจถิ่น เข้าใจเที่ยว

ลิขสิทธิ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สงานลิขสิทธิ์การพิมพ์ช้ำ

และ/หรือลอกเลียนส่วนใดส่วนหนึ่ง ของหนังสือเล่มนี้ ไม่ว่าจะด้วยสื่อใดๆ จะกระทำโดยปราศจากการยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าของลิขสิทธิ์มิได้

คณะกรรมการอำนวยการจัดพิมพ์หนังสือตามแผนงานเงินกั เพื่อการท่องเที่ยวและส่งเสริมการสร้างงาน ภายใต้โครงการ

ลงทนเพื่อสังคม ( Social Investment Project : SIP )

นางสุมณฑา นาครทรรพ ผู้อำนวยการฝ่ายบริการการตลาด นายทัศนะ วงศ์รัตน์ ผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมการตลาด

นายเศรษฐพล จินดานนท์ ผู้อำนวยการกองบริหารวิสาหกิจ

นายพงศธร เกษสำลี ผู้อำนวยการกองผลิตอุปกรณ์โฆษณา

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักบริหารหนี้สาธารณะ กรมการปกครอง กรมโยธาธิการ

รองผู้ว่าการฝ่ายบริหารการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

หน่วยงานประสานงานกลางและรับผิดชอบ

สำนักงบประมาณ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

กรมการพัฒนาชุมชน สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมป่าไม้ กรมศิลปากร

กรมประชาสงเคราะห์ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ธนาคารเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งประเทศญี่ปุ่น

พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๕๔๓ จำนวน ๑๕.๐๐๐ เล่ม

ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย นางจุฑามาศ ศิริวรรณ

รองผู้ว่าการฝ่ายวางแผนและพัฒนา

ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีและงบประมาณ

นางสาวเพ็ญสดา ไพรอร่าม

ผู้อำนวยการโครงการ

นางจุฬามาศ ศิริวรรณ

แหล่งเงินกั

จัดทำโดย

ที่ปรึกษา

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ศ.สุธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์

ข้อมูล/ถ่ายภาพ/ออกแบบ/ ภาพประกอบและดำเนินการผลิต

บริษัท แปลน โมทิฟ จำกัด

ตกปลา

ล่องเรือ 💥

นายภราเดช พยัฆวิเชียร

รองผู้ว่าการฝ่ายบริหาร นายพัชร์พงศ์ อภิชาตะพงศ์ รองผู้ว่าการฝ่ายการตลาด นายสันติชัย เอื้อจงประสิทธิ์

จุดชมทิวทัศน์ 🚘 ปฏิบัติธรรม 👲

ธรรมชาติ

ของที่ระลึก

เดินป่า















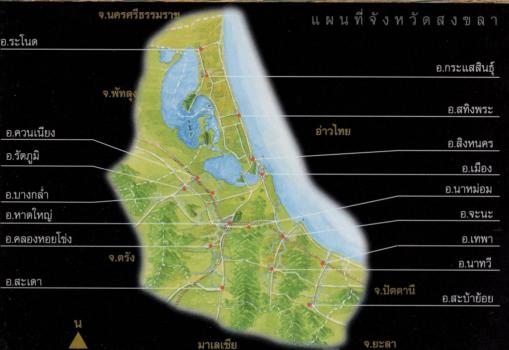




# ร้จักสงขลา

ภูมิประเทศ-ธรรมชาติ

สงขลา ได้รับสมญานามว่า "เมืองใหญ่สองทะเล" เนื่องจาก ทางฝั่งตะวันตกติดทะเลสาบสงขลา หรือที่คนท้องถิ่นเรียกว่า "ทะเลใน" และทางตะวันออกติดอ่าวไทย หรือที่คนท้องถิ่น เรียกว่า "ทะเลนอก"





เขตสันทรายและที่ราบลุ่ม บริเวณ "แผ่นดินบก" หรือ "คาบสมทรสทิงพระ" ในอดีตสันทรายพัฒนาจากสันทราย นอกฝั่งที่ก่อตัวบนลานดินเหนียว โดยมี ปะการังเป็นแกนกลางเชื่อมโยงเกาะ ต่างๆ จนเกิดเป็นสันทรายแนวยาวตลอด ชายฝั่ง เริ่มตั้งแต่อำเภอระโนด อำเภอ กระแสสินธุ์ อำเภอสทิงพระ อำเภอ สิงหนคร ต่อเนื่องถึงอำเภอเมือง อำเภอ จะนะ อำเภอนาหม่อม และอำเภอเทพา สันทรายเป็นที่ตั้งชุมชน ที่ลุ่มระหว่าง สันทรายเป็นแหล่งปลูกข้าว

**เขตควนและที่ลุ่ม** "ควน" เกิดจาก แผ่นดินยกตัวสูง เขตควนและที่ลุ่มตั้งอยู่ ห่างจากชายฝั่งทะเลและติดกับทะเลสาบ พื้นที่ลักษณะนี้อยู่ในบางส่วนของอำเภอ



หาดใหญ่ อำเภอควนเนียง และอำเภอ

้ เขตที่ราบลุ่มริมทะเลสาบสงขลา อย่ในพื้นที่ในอำเภอบางกล่ำ อำเภอ ควนเนียง อำเภอหาดใหญ่ และบางส่วน ของอำเภอเมือง ทะเลสาบสงขลามี พื้นที่ประมาณ ๑.๐๔๐ ตารางกิโลเมตร หรือ ๖๑๖,๗๕๐ ไร่ เกิดจากการปิดกั้นด้วย สันทรายใหญ่ที่ทอดยาวจากปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราชจนถึงหัวเขาแดง ปากคลองสงขลา ทะเลสาบสงขลาแบ่ง ออกเป็น ๓ ตอน คือ ทะเลน้อย ซึ่งเป็น น้ำจืด ทะเลสาบตอนบนหรือทะเลหลวง ส่วนใหญ่เป็นน้ำกร่อยทะเลสาบตอนล่าง เป็นน้ำเค็ม และน้ำกร่อย ลักษณะดัง กล่าวก่อให้เกิดความหลากหลายของพืช



อ่น้ำของภาคใต้ เขตภเขาและที่ราบเชิงเขา เป็น ส่วนหนึ่งข้องสันเขาที่ต่อเนื่องมาจาก เทือกเขาในประเทศมาเลเชีย อยู่ในเขต อำเภอสะบ้าย้อยอำเภอนาทวีอำเภอสะเดา อำเภอนาหม่อม อำเภอคลองหอยโข่งและ บางส่วนของอำเภอหาดใหญ่

ของทะเลสาบเป็นที่ราบลุ่มซึ่งเป็นอู่ข้าว



#### ก่อนประวัติศาสตร์

ยุคหิน พบขวานหินอายุประมาณ ๓,๐๐๐ ปี่ ที่บ้านพลีควาย ตำบลกระดังงา อำเภอ สทิงพระ แสดงให้เห็นว่าชมชนย้ายจาก ก้ำมาตั้งถิ่นฐานบริเวณที่ราบล่มอันอดม สมบรณ์ริมทะเลสาบสงขลา และตาม แนวสันทรายคาบสมทรสทิงพระ ยคสำริด พบกลองมโหระทึกสำริด จั อำเภอจะนะ แสดงให้เห็นว่ามีการตั้ง ถิ่นฐานริมฝั่งทะเลและมีการติดต่อ แลกเปลี่ยนกับชมชนอื่น

#### สมัยประวัติศาสตร์

พทธศตวรรษที่ ๖-๘ สันนิษฐานว่าบ้าน สทิงหม้อเป็นชมชนแรกที่ตั้งถิ่นรานบน คาบสมทรสทิ้งพระ มีอาชีพการค้าและ ประมง นับถือศาสนาฮินด ต่อมาเกิด เมืองสทิงพระ ซึ่งเป็นท่าเรือและทำ

พทธศตวรรษที่ ๑๒ พทธศาสนาแพร่ส่ คาบสมุทรสทิงพระผ่านการค้ากับอินเดีย

พทธศตวรรษที่ ๑๓ สทิงพระเป็นเมืองท่า นานาชาติและศนย์การปกครองดินแดน รอบทะเลสาบสงขลา

וצו מים ביות להל וואים

พทธศตวรรษที่ ๑๕ รับพทธศาสนามหา-ยานจากอินเดีย

พทธศตวรรษที่ ๑๔ หลังอาณาจักร . ศรีวิชัยเสื่อมประชาชนในคาบสมทรสทิง พระเปลี่ยนมานับถือพทธศาสนาลัทธิ ลังกาวงศ์จากการปฏิสัมพันธ์กับศรีลังกา

ปลายพทธศตวรรษที่ ๑๙ เกิดชมชน "เมืองพัทลงที่พะโคะ" ปัจจบันตั้งอย่ที่ วัดพะโคะ อำเภอสทิ้งพระ เมืองพะโคะ ภายใต้การปกครองของกรงศรีอยุธยา เป็นทั้งชมชนท่าเรือและการเกษตรอื่กทั้ง ยังเป็นศูนย์กลางสำคัญของชมชนที่นับ ถือพุทธศาสนาลัทธิลังกาวงศ์ ทางใต้สุด

ที่หัวเขาแดงเป็นเมืองท่าบาบาชาติ อยู่ในการปกครองของดาโต๊ะ โมกอลล์ มีบทบาทในฐานะเมืองกันชนระหว่าง ผู้น้ำมุสลิม พ่อค้าจากอินเดียใต้เรียก พทธศาสนาแบบลังกาวงศ์ (ซึ่งมีนคร ชมชนบริเวณนี้ว่า "สิงขรนคร" หรือ ศรีธรรมราชเป็นศนย์กลาง) กับศาสนา เมืองภเขา อิสลามที่แพร่มาจากเกาะสมาตราและ มลายตอนล่างส่ปัตตานี เกิดประเพณี

ครึ่งหลังของพทธศตวรรษที่ ๒๓ ชาวจีนมีบทบาทสำคัญด้านการค้าและ ขยายชมชนออกไปตั้งบ้านเรือนบนที่ ราบแคบๆ ปลายสดของคาบสมทร สทิงพระ ต่อมากลายเป็น "เมืองสงขลา ฝั่งแหลมสน" ใกล้วัดบ่อทรัพย์ และ วัดสวรรณคีรี

กลางพทธศตวรรษที่ ๒๒ เมืองสงขลา

พุทธศตวรรษที่ ๒๔ สมัยกรุงธนบุรี สม เด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทรงแต่ง ตั้งนายจีนเหยี่ยง แซ่เฮา (ตันตระกูล ณ สงขลา) นายอากรรังนก เป็นหลวง สวรรณคีรีสมบัติผัสำเร็จราชการเมือง เสงขลา ในปี พ.ศ. เกตอน

สมัยรัตนโกสินทร์ เมืองสงขลาฝั่ง แหลมสนย้ายมาอยู่ฝั่งบ่อยาง ซึ่งเป็น ที่ตั้งเมืองสงขลาในปัจจบัน ในปี พ.ศ. ๒๓๔๕ ตรงกับสมัยรัชกาลที่ ๓

รัชกาลที่ ๕ เมืองสงขลาอย่ในมณฑล นครศรีธรรมราช มีเรือเมล็ระหว่าง สงขลากับกรงเทพฯ เมืองต่างๆ ทาง ภาคใต้และสิ่งคโปร์ สงขลากลายเป็น เมืองท่าศนย์กลางการค้าภาคใต้ เริ่ม ปลูกยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจ

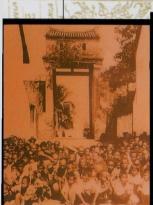
ทศวรรษที่ ๒๔๖๐ สร้างทางรถไฟ ที่อำเภอเหนือ ซึ่งต่อมาเปลี่ยนเป็น อำเภอหาดใหญ่ ซึ่งกลายเป็นชมทาง รถไฟใหญ่ที่สดในภาคใต้

รัชกาลที่ ๗ พ.ศ. ๒๔๗๕ ยกเลิกมณฑล และภาค เปลี่ยนเป็นจังหวัด

หลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ มีการปลก ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจ ทำเหมือง แร่ดีบุก การประมง การค้า และธุรกิจ



เป็นอาหารว่าง คล้ายยำสลัด มีรส เปรี้ยว เค็ม หวาน ประกอบด้วยเส้น หมี่ เต้าหู้ทอด หมูทั่นเป็นชิ้น กุ้งฝอย สดผสมแป้งและน้ำกะทิทอดกรอบ ไข่ต้ม ผักบังลวก ถั่วงอกลวก แตงกวา หั่นฝอย ราดด้วยน้ำยา ซึ่งทำจาก น้ำส้มสายชผสมน้ำตาลปี๊บ และ น้ำปลา เติมพริกโขลกละเอียด เจ้า อร่อยอย่ด้านหลังตลาดกิมหยง



สงขลา ตั้งอยู่บนเส้นทางติดต่อโลกวัฒนธรรมตะวันออก-ตะวันตก หม่เกาะและแผ่นดินใหญ่ จึงเป็นเบ้าหลอมทางชาติพันธุ์ เป็นขอบ รอยต่อระหว่างวัฒนธรรมฮินด-พทธ-มสลิม และเป็นแหล่งตั้ง ถิ่นฐานใหญ่ของชาวจีนโพ้นทะเล่ อันเป็นผลจากการที่สงขลา

เป็นคนท้องถิ่นภาคใต้ มีทั้งคนท้องถิ่น สงขลา และที่อพยพมาจากพัทลง นครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่ประกอบ อาชีพเกษตรกรรม ทำไร่และทำนา

เป็นเมืองท่าการค้าเสรีมาตั้งแต่อดีต

#### คนไทยมสลิม

อยู่ภายใต้วัฒนธรรมชวา-มลาย คน ไทยมสลิมส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ ประมง หรือค้าขาย ตั้งถิ่นฐานบริเวณ ชายฝั่งทะเลสาบ และอ่าวไทย นอก จากนั้น ยังมีชุมชนชาวไทยมุสลิมใน เขตรอยต่อวัฒนธรรมพทธ-มสลิม ระหว่างจังหวัดสงขลา-ปัตตานี้ ใน เขตอำเภอเทพา อำเภอจะนะ จังหวัด สงขลา, และในเขตอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดยะลา

#### คนไทยเชื้อสายจีน

ชาวจีนฮกเกี้ยนเริ่มมาตั้งถิ่นฐาน และ มีบทบาททางเศรษฐกิจ และการปกครอง ในสงขลาช่วงปลายกรุงศรีอยุธยา โดย เริ่มจากนายจีนเหยี่ยง แซ่เฮา คนจีน และวัฒนธรรมจีนเข้ามาผสมผสาน กับวัฒนธรรมไทยอย่างเด่นชัดช่วง รัชกาลที่ ๓-๕ ปัจจุบันแหล่งคนจีน กลุ่มใหญ่ที่สุดอยู่ที่อำเภอหาดใหญ่ ซึ่งคนจีนเป็นผู้บุกเบิกเปลี่ยนป่าให้ เป็นเมืองธุรกิจสำคัญในทุกวันนี้

#### เทศกาลสงกรานต์

8

เป็นงานที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี นักท่องเที่ยวที่นิยมมาเที่ยวงาน มีทั้ง ชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดย เฉพาะชาวมาเลเซียและสิงคโปร์ วันที่จัดงาน ๑๓-๑๕ เมษายน สถานที่จัดงาน บริเวณถนนนิพัทธ์ อทิศ ๑. ๒. ๓ อำเภอหาดใหญ่

การพระราชทานที่กัลปนา แก่คณะ

ลังกาชาติซึ่งมีวัดพะโคะเป็นศนย์กลาง

พทธศตวรรษที่ ๒๐ เมืองพะโคะ เสื่อม

จากการปลั่นสะดมของโจรสลัด ราษภร

อพยพไปตั้งชมชน บริเวณเชิงเขาแดง

ปากทะเลสาบสงขลา ซึ่งต่อมาคือเมือง

สงขลาริมเขาแดง และที่บางแก้ว อำเภอ

เขาชัยสน จังหวัดพัทลง

#### งานทุ่มผ้าเจดีย์เขากภิ เกาะยอ

เป็นงานบุญประเพณีท้องถิ่นของ ชาวเกาะยอ เพื่อนมัสการสมเด็จเจ้า เกาะยอ อดีตเจ้าอาวาสวัดเขากภิ ซึ่ง เป็นที่เคารพนับถือของชาวเกาะยอ ชาวบ้านจะร่วมใจกันทุกผ้าเพื่อหุ่ม องค์พระเจดีย์ งานแบ่งออกเป็น ๒ วัน วันแรกเป็นงานแห่ผ้าไปรอบเกาะยอ และเช้าวันที่สอง เป็นการแห่ผ้าขึ้น เขากฦิ

วันที่จัดงาน ประมาณเดือนพฤษภาคม สถานที่จัดงาน เกาะยอ

#### เทศกาลทำบญวันสารทเดือนสิบ หรือแห่หมรับ

จัดขึ้นเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้ญาติพื่ น้องผู้ล่วงลับ โดยจัดสำรับอาหารไป ทำบุญที่วัด งานทำบุญเดือนสิบของ อำเภอสทิงพระจะแตกต่างจากที่อื่น คือมีการแห่ห่นทองซึ่งใช้แทนฌาติ หรือบุคคลอาวุโสที่เป็นที่เคารพนับถือ วันที่จัดงาน วันแรม ๑ ค่ำกับแรม ๑๕ ค่ำ เดือนสิบ (ประมาณเดือน กันยายน)

สถานที่จัดงาน จัดเวียนกันระหว่าง ๔ วัดบนเกาะคือ วัดเขาบ่อ. วัดแหลมพ้อ. วัดโคกเปี้ยวและวัดท้ายยอ

#### ประเพณีลากพระ และตักบาตรเทโว

ก่อนวันงานมีการหุ่มผ้าพระเจดีย์บน ยอดเขาตั้งกวน ในวันงานช่วงเช้าเป็น พิธีตักบาตรเทโว โดยพระสงฆ์หลาย ร้อยรูปจะเดินลงบันไดมาเพื่อรับ บิณฑ์บาตที่เชิงเขาตั้งกวน ช่วงสาย จะมีเรือพระจากวัดต่างๆ ในจังหวัด สงขลา เคลื่อนผ่านเพื่อให้พทธศาส-นิกชนได้ร่วมทำบุญและลากพระ ตามความเชื่อว่าจะได้บญกศลแรง เรือพระจากวัดต่างๆ จะมารวมกันที่ บริเวณสระบัว เพื่อร่วมประกวด การตกแต่งเรือพระ ที่บ้านแหลมโพธิ์ มีการเล่นเพลงเรือในงานอีกด้วย

วันที่จัดงาน วันขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ (ประมาณเดือนตลาคม หลังวันออก พรรษา) สถานที่จัดงาน คำเภอเมือง จังหวัด



เต้าหู้ยี้เสวย

เป็นอาหารขึ้นชื่อของเมืองสงขลา ต้น ตำรับต้องของตระกูลสุมังคละ ถนน นางงาม ร้านนี้สืบทอดกรรม วิธีใน การผลิตตามแบบบรรพบุรุษมา ๔ ช่วงคน ที่ได้ชื่อว่า "เต้าหู้ยี้เสวย" เพราะเคยทูลเกล้าฯ ถวายรัชกาลที่ ๖ และรัชกาลที่ ๘ มาแล้ว

ขนมดู

เป็นขนมขึ้นชื่อของสทิงพระ มีรสชาติ
หอมหวาน มัน ทำจากการนำข้าวสารไป
คั่วจนสุกกรอบ นำไปโม่ให้ละเอียด
ผสมกับน้ำตาลโตนดที่เคี่ยวจนข้น
จากนั้นใส่มะพร้าวแก่ชูดใส่เกลือ คน
จนขนมแห้ง ทิ้งไว้ให้เย็น แล้วปั้น
เป็นก้อนแล้วคลุกแป้งเพื่อไม่ให้ติดมือ



เป็นอาหารท้องถิ่นของชาวเกาะยอ รับประทานกับใบชะพลู นอกจากนั้น ยังมีสาหร่ายตากแห้งนำไปใส่แกงจืด หรือผัดรับประทานแทนเส้นหมี่ ดี กว่าตรงที่เส้นมีความกรุบกรอบ

ปลาดุกร้า

ทำจากปลาดุกอุ่ยนำไปหมักในภาชนะ ดินเผา ที่เรียกว่า เนียง จากนั้นนำไป ตาก แล้วชุบน้ำตาลโตนดชัน แล้ว หมักอีกครั้ง เวลารับประทาน นำมา ทอดหรือย่าง สามารถเก็บไว้ได้นาน









หนึ่งในกีฬาพื้นเมืองของชาวใต้ นอก จากชนไก่และกัดปลา เป็นที่นิยมใน หมู่ชาวไทยอิสลามและชาวไทยพุทธ

การชนโคเป็นการนำวัวตัวผู้ ๒ ตัว มาชนกันในแต่ละรอบ โดยมีผู้ชม คอยถือทางและพนันกัน คู่ต่อสู้จะใช้ เขาขวิด ดันต่อสู้กันจนกว่าตัวใดตัว หนึ่งจะเพลี่ยงพล้ำการชนโคในแต่ละ สนาม จะจัดขึ้นเดือนละครั้ง วันที่จัดงานและสถานที่จัดงาน อาทิตย์แรกของเดือน สนามคลองแงะ อำเภอนาทวี อาทิตย์สัปดาห์ที่ ๓ ของเดือน สนาม บ้านขุนทอง อำเภอจะนะ (เสาร์) สัปดาห์ที่ ๔ ของเดือน สนาม บ้านที่กระจาย อำเภอเมือง

(เสาร์) สนามอำเภอรัตภูมิ
(อาทิตย์) สี่แยกคูหา
สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ผู้ใหญ่บันดาล ยิ้มเจริญ (๑๑) ๔๙๗-๑๕๘๖

\*อาจมีการเปลี่ยนแปลงหากวันชนโค ตรงกับวันพระ



สันนิษฐานว่าโนราเกิดขึ้นในสมัย ศรี วิชัย ราวปลายพุทธศตวรรษที่ ๑๘ กำเนิดโนรามีหลายตำนาน แต่เห็น ตรงกันว่าแหล่งกำเนิดโนราอยู่บริเวณ ทะเลสาบสงขลาในเขตอำเภอเมือง พัทลุง และอำเภอกระแสสินธุ์ปัจจุบัน ที่วัดท่าคุระ ตำบลคลองรี อำเภอ สทิงพระ ลูกหลานเชื้อสายโนรา และ ผู้ศรัทธาทั่วไปจะร่วมบำเพ็ญบุญเพื่อ บูชาพระเจ้าแ<mark>ม่อยู่หั</mark>ว ซึ่งเป็นพระ พุทธรูปศักดิ์ส<mark>ิทธิ์ที่เชื่อว่าสร้างขึ้นเพื่อ</mark> บูชานางนวลทองสำลี ผู้ให้กำเนิด โนรา ในทุกวันแรม ๖-๗ ค่ำ เดือน ๖ (ประมาณปลายเดือนพฤษภาคม) ใน งานจะมีการสักการะบูชาเจ้าแม่ และให้ โนรารำแก้ "เหมรยบน" ตามที่บนบาน ไว้ เช่น ออกพราน รำทรงเครื่อง







# เที่ยว สงขลา

#### แหล่งศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติ หาดทรายงาม

ย่านบ้านเก่า ศาลหลักเมือง หาดสมิหลา เขาตังกวน พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสงขลา พิพิธภัณฑ์พะธำมะรงค์ วัดมัชฌิมาวาส



#### ล่องทะเลสาบสงขลา เกาะยอ

สะพานติณสูลานนท์ สถาบันทักษิณคดีศึกษา วัดเขากุฏิ ถนนสายวัฒนธรรม วัดท้ายยอ

#### เที่ยวถิ่นเมืองเก่า คาบสมุทรสทิงพระ

ป้อมสงขลาเก่าหัวเขาแดง วัดสุวรรณคีรี วัดจะทั้งพระ อุทยานนกน้ำคูขุด วัดดีหลวง วัดพะโคะ วัดสีหยัง วัดเจดีย์งาม

#### ตกปลาปากน้ำ เที่ยวฟาร์มนกเขา ธรรมชาติ หาดทรายงาม

ปากน้ำเทพา หาดสะกอม หาดสร้อยสวรรค์ หาดทรายแก้ว เกาะขาม หมู่บ้านทำกรงนก ฟาร์มนกเขาแอทอง สำนักปฏิบัติธรรมโคกสัก (วัดขวด)

#### ประตูสู่เพื่อนบ้าน ศูนย์กลางการค้า คมนาคมภาคใต้

ย่านจับจ่ายใจกลางเมือง วัดหาดใหญ่ใน วัดถ้ำเขารูปซ้าง ตลาดปาดังเบชาร์ ท่องธรรมชาติ สัมผัสสายน้ำ ขุนเขา ป่าดิบชื้น

น้ำตกบริพัตร เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโตนงาช้าง อุทยานแห่งชาติเขาน้ำค้าง





# แหล่งศิลปวัฒนธรรม

## ธรรมชาติ หาดทรายงาม

ตัวเมืองสงขลาปัจจุบัน แม้จะไม่คึกคักเท่าเมืองหาดใหญ่ แต่ในความเรียบง่าย แฝงด้วยเสน่ห์แห่ง
วิถีชีวิตของคนท้องถิ่น มีแหล่งความรู้ทั้งในพิพิธภัณฑ์ โบราณสถานและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์
ที่หลายแห่งจัดเป็นสวนสาธารณะกลางเมือง เขตชายหาดด้านอ่าวไทยโดยเฉพาะบริเวณแหลมสมิหลา
สะท้อนให้เห็นอีกด้านหนึ่งของเมืองที่คึกคัก ด้วยกิจกรรม-กีฬากลางแจ้งมากมายหลายชนิด





## ผู้วินท้านเก่า

ตั้งอยู่ย่านถนนนางงาม ถนนนครใน นครนอก ถนนยะลา ถนนยะหรึ่ง ถนน ปัตตานี นอกจากสถาปัตยกรรมเก่าที่ อยู่คู่เมืองสงขลาแล้ว ยังคงเห็นความ เคลื่อนไหวของชีวิตผู้คน แม้จะดูเรียบง่าย แต่มีเสน่ห์ชวนให้หลงใหลสำหรับคนรัก บรรยากาศชุมชนเล็กๆ แบบเดิม

ร้านค้าหลายร้านที่อยู่กันมาเก่าแก่ ยังคงเปิดให้บริการ อย่างร้านเครื่อง สังฆภัณฑ์ ร้านช่อมจักรยานคลาสสิก ยี่ห้อดังอย่างราเลย์จากอังกฤษ ร้าน ข้าวเกรียบ-น้ำพริกแบบ home-made



ย่านถนนนางงาม ถือเป็นแหล่ง อาหาร ร้านกาแพโบราณ ร้านขนมไทย (มีร้าน ๒-๓ ร้าน) ร้านข้าวสตู เต้าหู้ยื้ เสวย (บ้านเลขที่ ๒๐) ซาลาเปา (มีหลาย ร้าน) เย็นตาโฟ (ข้างโรงภาพยนตร์มี ร้านเดียว) ที่โรงแรมนางงามมีบริการ รถตุ๊กตุ๊กพานักท่องเที่ยวชมเมืองสงขลา





#### 📵 ศาลหลักเมือง

ชาวสงขลาเรียกว่า "ศาลเจ้าพ่อหลัก เมืองสงขลา" สร้างพร้อมการสร้างเมือง สงขลาปัจจุบัน





#### พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสงขลา

อาคารพิพิธภัณฑ์เป็นสถาปัตย-กรรมแบบจีน เดิมเป็นคฤหาสน์ของ เจ้าเมืองสงขลา สร้างโดยพระยา สุนทรารักษ์ (เนตร ณ สงขลา) ผู้ช่วย ราชการเมืองสงขลา ช่วงปี พ.ศ. ๒๔๒๐-๒๔๓๗ ภายในแบ่งออกเป็น ห้องศิลปะ พื้นบ้าน พื้นเมืองภาคใต้ ห้องศิลปะทวารวดี ห้องก่อนประวัติศาสตร์ ห้องเครื่องถ้วย ไทย-จีน ห้องศิลปะวัตถุในคาบสมุทร



ภาคใต้ ห้องเครื่องเรือนจีน ห้อง ณ สงขลา ห้องไม้จำหลัก ที่เคยเป็นส่วน ประกอบของอาคารพิพิธภัณฑ์ ห้อง ศรีวิชัย ห้องเครื่องเรือนไทย และ ห้องประวัติศาสตร์ศิลปะไทย

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสงขลา เปิดตั้งแต่วันพุธ-วันอาทิตย์ oc.oo-๑๖.oo น..

ค่าเข้าชม ชาวไทย ๑๐ บาท ชาว ต่างประเทศ ๓๐ บาท

ทางพิพิธภัณฑ์มีบริการนำชมเป็น หมู่คณะ ติดต่อ โทร. (๐๗๔)๓๑๑๗๒๘

พิพิธภัณฑ์พะธามะรงค์

ก่อตั้งขึ้น ณ สถานที่ที่เคยเป็นที่ตั้งบ้าน พักของรองอำมาตย์ไทขุนวินิจทัณฑกรรม (บึ้ง ติณสูลานนท์) บิดาของ ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เมื่อครั้ง ดำรงตำแหน่งพะทำมะรงพิเศษหรือ พัศดีที่เมืองสงขลา



เรือนไทยหลังนี้สร้างขึ้นจากความ
ทรงจำของ ฯพณฯ พลเอกเปรม
ติณสูลานนท์เพื่อเป็นอนุสรณ์แห่งชีวิต
ของครอบครัว "ติณสูลานนท์" ภายในจัด
แสดงข้าวของเครื่องใช้และประวัติสกุล
ติณสูลานนท์ ฯพณฯ พลเอกเปรม
ติณสูลานนท์ ดำรีให้ใช้ชื่อป้ายว่า "พิพิธ ภัณฑ์พะธำมะรงค์" ตามที่ปรากฏใน
พระบรมราชโองการพระราชทานนามสกุล
ในรัชกาลที่ ๖

พิพิธภัณฑ์พะธำมะรงค์เปิดให้เข้า ชมระหว่าง od.๓๐-๑๖.๐๐ น. เว้นวัน จันทร์และวันทยุดนักขัตฤกษ์



#### หาดสมิหลา

ชายหาดสมิหลานับเป็นหาดที่มีการจัด การที่ดี คือมีการแบ่งพื้นที่สำหรับ กิจกรรมแต่ละประเภทอย่างเป็นสัดส่วน บริหารโดยศูนย์ที่พาทางน้ำมีสิ่งอำนวย ความสะดวก ชายหาดสะอาดจากการ ดูแลของเทศบาลเมืองสงชลา และเป็น เขตพื้นที่สีเขียว ห้ามสร้างอาคารสูง เนื่องจากพื้นที่อยู่ในความดูแลของกอง ทัพเรือ นับเป็นหลักประกันความสวย งามอย่างยั่งยืนของหาดแห่งนั้



รูปปั้นนางเงือก สัญลักษณ์เมืองสงขลา

#### สนุกกับชีวิตกลางแจ้ง

กิจกรรมทางน้ำที่เปิดให้บริการที่หาด สมิหลามีหลากหลาย มีการแจ้งอัตรา บริการอย่างเป็นมาตรฐาน ที่สำคัญคือ ความห่วงใยต่อความปลอดภัยของ นักท่องเที่ยว หน่วยประชาสัมพันธ์จะ แจ้งสภาพคลื่นลม อากาศ และกิจกรรม ที่เหมาะสมขณะนั้นเป็นระยะๆ และ กำหนดให้ผู้ที่เล่นเครื่องเล่นต้องสวม ชูชีพ ช่วงที่เหมาะกับการเล่นน้ำคือ เดือนมีนาคม-สิงหาคม

ติดต่อที่ Samila Sea Sport สโมสรเรือใบของฐานทัพเรือสงขลา ถนนชลาทัศน์ โทร. (๑๑) ๘๙๗-๓๔๑๑. (๑๑)๘๙๗-๓๔๑๖ เปิดให้บริการเฉพาะ วันหยุดราชการ ๑๔.๐๐-๑๘.๐๐ น. (วัน ที่คลื่นลมแรงงดให้บริการ)



#### 🕝 🎮 เขาตั้งกวน

สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ ๒,००० ฟุต บนเขาตังกวนมีสถานที่สำคัญได้แก่

พระธาตุเจดีย์หลวง ถือเป็นเจดีย์ พระธาตุคู่บ้านคู่เมืองสงขลา สันนิษฐาน ว่าสร้างสมัยอาณาจักรนครศรีธรรมราช ศิลปทวารวดี บูรณะในสมัยรัชกาลที่ ๔ หน้าบันด้านตะวันตกประดับปูนปั้น ตรงกลางเป็นรูปพระมหาพิชัยมงกุฎ และรูปฉัตรสองข้าง

้ศาลาวิหารแดง และประภาคาร พระยาวิเชียรคีรีเป็นผู้สร้างประภาคาร เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๔๐

#### อาคารเก่าเล่าเรื่องราว

เรือนแถวแบบไทย สร้างในสมัยแรก ของการตั้งถิ่นฐานในช่วงรัชสมัย รัชกาลที่ ๓ (ประมาณปี พ.ศ. ๒๓๗๙) หลังคาทรงจั๋วหรือทรงมนิลาส่วนใหญ่ เป็นอาคารชั้นเดียว เดิมหลังคามุงด้วย จาก ต่อมาเปลี่ยนเป็นกระเบื้องดินเผา เกาะยอ ไม่ค่อยมีการประดับประดาที่ อาคาร

เรือนแถวแบบจีน สันนิษฐานว่าสร้าง
ช่วงเดียวกับเรือนแถวแบบไทย มีทั้ง
ชั้นเดียวและสองชั้น ผนังก่ออิฐฉาบ
ปูน มุงหลังคาด้วยกระเบื้องดินเผาโค้ง
แบบจีน หน้าต่างทำเป็นช่องเปิดขนาด
เล็ก มีการเขียนสี และประดับลายปูน
ปั้นตามจัวหลังคา สันหลังคา เชิงชาย
และช่องเจาะ

เรือนแถวแบบชิโน-ยูโรเปียน (ชิโน-โปรตุกีส) สะท้อนให้เห็นอิทธิพลจาก โปรตุเกสผสมผสานแบบจีนซึ่งพบ



เห็นได้ในแถบชวา สิงคโปร์ และ ปีนัง ต้นแบบสถาปัตยกรรมแบบนี้เริ่มปลาย รัชสมัยรัชกาลที่ ๓ ลักษณะอาคารมี กันสาดหรือทางด้านหน้าอาคาร ใน สมัยแรกเป็นสองชั้น ต่อมาเป็นสาม ชั้นก็มี มุงหลังคาด้วยกระเบื้องแบบ จีนหรือกระเบื้องเกาะยอ ตกแต่งลาย ประดับ ส่วนที่เป็นช่องเจาะซึ่งมักมี ส่วนโค้งด้านบน หน้าต่างเปิดยาวถึง พื้นหรือเป็นบานเกล็ดไม้ ระยะหลังเน้น การใช้ปูนปั้นลวดลายแบบตะวันตก ตกแต่งในส่วนของช่องเจาะระเบียง ค้ำยับหัวเสา

เรือนแถวแบบสมัยใหม่ สร้างช่วง รัชสมัยรัชกาลที่ ๗ มีทั้งทรงมนิลา และปั้นหยา เป็นอาคารปูน ส่วนใหญ่ ใช้ไม้ กระจก ตามส่วนช่องเจาะ เช่น ประตู หน้าต่าง ช่องแสง







#### 🕝 วัดมัชฌิมาวาส

เป็นพระอารามหลวงที่สำคัญคู่เมือง สงขลา สร้างราวสมัยอยุธยาตอนปลาย เดิมชื่อ วัดยายสีจันทน์ ต่อมาเรียก วัดกลาง เนื่องจากมีการสร้างวัดทาง ทิศเหนือ ชื่อวัดเลียบ และวัดโพลิ์ทาง ใต้ และเปลี่ยนชื่อเป็นวัดมัชฌิมาวาส เมื่อครั้งสมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรม พระยาวชิรถาณวโรรส เสด็จเมืองสงขลา เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๓๑ เมื่อเมืองสงขลาย้าย จากฝั่งตะวันตกของทะเลสาบสงขลา มาอยู่ฝั่งตะวันออก ได้ใช้พระอโบสถ วัดมัชฌิมาวาสเป็นที่กระทำพิธีถือน้ำ พิพัฒน์สัตยาประจำทุกปีสืบมา



พระอุโบสถ สร้างสมัยรัชกาล ที่ ๑ ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๓ -รัชกาลที่ ๔ บูรณะใหม่ เป็น ศิลปะประยุกต์ไทย-จีน ในสมัย เจ้าพระยาวิเชียรคีรี (บญสังข์ ณ สงขลา) ภายในมีภาพ จิตรกรรมฝาผนังที่ยังอย่ใน สภาพสมบูรณ์



พิพิธภัณฑ์ "ภัทรศีลสังวร" หรือพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ มัชฌิมาวาส ตั้งอยู่ในอาคาร ที่เดิมเป็นศาลาการเปรียญ จัดตั้งปี พ.ศ. ๒๔๘๒ เป็นแหล่ง รวบรวมพระพุทธรูปที่พบที่ อำเภอเมืองสงขลา อำเภอ สทึงพระ และคำเภอระโนด และโบราณวัตถุที่พบในภาคใต้ พิพิธภัณฑ์เปิดวันพุธ-อาทิตย์



**จิตรกรรมฝาผนัง** ภาพท่าเรือสงขลา ที่ หัวเขาแดง ซึ่งมีความคึกคักคล้ายใน ปัจจุบัน



**ศาลาฤาษีดัดตน** สร้างสมัยรัชกาลที่ ๔ หลังคาทรงไทย ตัวอาคารแบบตะวันตก ที่ผนังส่วนบนเหนือประตูโค้งทั้งสี่ด้าน เขียนภาพฤๅษีดัดตน เพื่อรักษาโรคภัย ไข้เจ็บในท่าต่างๆและมีคำโคลงบรรยาย ประกอบภาพ และที่หน้าบันทั้ง ๒ ด้าน จารึกตำรายา



เสาตะเกียบคู่ของเสาธง ทำด้วยหิน มีลวดลายจำหลัก สวยงาม มีคำจารึกภาษาจีน ความว่า สร้างในรัชกาล พระเจ้าแก่เตง ปีที่ ๗ (ตรงกับ พ.ศ. ๒๓๔๕)

เป็นเรื่องทศชาติ

จิตรกรรมฝาผนัง ระหว่างช่องหน้าต่าง





# ล่องทะเลสาบสงขลา

เกาะยอ

ทะเลสาบสงขลา เปรียบเสมือนแอ่งวัฒนธรรม และแอ่งชีวิตของคนสงขลามานานนับพันปี ปัจจุบัน ชุมชนรอบทะเลสาบสงขลาได้รวมตัวเป็นเครือข่ายเพื่อฟื้นชีวิตธรรมชาติและชีวิตวัฒนธรรมของ ทะเลสาบสงขลา ผ่านการท่องเที่ยวและเดินทางอย่างรู้คุณค่าวิถีพื้นถิ่น

สถานที่ท่องเที่ยวหลักในการท่องทะเลสาบสงขลาและชมวัฒนธรรมท้องถิ่นอยู่ที่เกาะยอ ซึ่งมีฐานะเป็นตำบล พื้นที่ประมาณ ๑๕ ตารางกิโลเมตร มีการตั้งถิ่นฐานตั้งแต่สมัยอยุธยา อาชีพดั้งเดิมของชุมชน คือ ทำสวนผลไม้ ประมงพื้นบ้าน โดยเฉพาะการทำกระเบื้องดินเผา ทอผ้า อ่างดินเผา ปัจจุบันตำบลเกาะยอ มีคำขวัญที่แสดงให้เห็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น คือ "สมเด็จเจ้าเป็นศรี ผ้าทอดีล้ำค่า นานาผลไม้หวาน ถิ่นอาหารทะเล เสน่ห์สะพานติณฯ สถาบันทักษิณลึกนาม"





💿 🎮 🌌 สะพานติณสูลานนท์

ข้ามทะเลสาบสงขลา ชาวสงขลาเรียก
"สะพานป๋าเปรม"เป็นสะพานที่ยาวที่สุด
ในประเทศไทย ก่อสร้างปี พ.ศ. ๒๕๒๗
สะพานช่วงแรกเชื่อมอำเภอเมือง
สงขลาตรุงบ้านน้ำกระจายกับชายฝั่ง
ตอนใต้ของเกาะยอ ยาว ๑ กิโลเมตร ช่วง
ที่สองเชื่อมอำเภอสิงหนคร ฝั่งบ้านเขา
เชียวกับตอนเหนือของเกาะยอ อำเภอ
เมืองสงขลา รวมความยาวทั้งหมด



ตั้งอยู่ที่หมู่ ๑ ตำบลเกาะยอ สร้างเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๑ อยู่ในบริเวณมหาวิทยาลัย ทักษิณ ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๐ ย้ายมา สร้างที่เกาะยอ พื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๒๕ ไร่ ภายในจัดแบ่งเป็นพิพิธภัณฑ์ คติชนวิทยา มีห้องสมุดและหอเอกสาร ประวัติศาสตร์ภาคใต้จากบริเวณยอดเขา ของสถาบันฯ สามารถมองเห็นเกาะยอ และทะเลสาบสงขลา ในสถาบันฯ มีห้องพักไว้บริการนักท่องเที่ยว

อัตราค่าเข้าชม เด็ก ๑๐ บาท ผู้ใหญ่ ๒๐ บาท ชาวเอเชีย ๓๐ บาท ชาติอื่นๆ ๕๐ บาท สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม โทร. (๐๗๔) ๓๓๑๑๕๕-๘









🔞 วัดเขากฏิ

ทุกปีมีการทำผ้าเกาะยอห่มเจดีย์สมเด็จ เจ้าเกาะยอ ในวันขึ้น oc ค่ำ เดือน ๖ จากเจดีย์สมเด็จเจ้าเกาะยอ สามารถ มองเห็นทิวทัศน์สะพานติณสูลานนท์ ได้ชัดเจน

🔞 🛜 👔 ถนนสายวัฒนธรรม

ตำบลเกาะยอ เป็นความคิดริเริ่มของคน ในท้องถิ่นในนาม "กลุ่มรักษ์เกาะยอ" เพื่อ ให้เกาะยอเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมและธรรมชาติ และเพื่อ การเรียนรู้เรื่องของเกาะยอ โครงการ ถนนสายวัฒนธรรมสายแรกเริ่มขึ้นในปี พ ศ ๒๕๔๑

ร้านข้าวยำป้าหนู สูตรที่เป็นเอกลักษณ์ของข้าวยำที่นี่ คือ ข้าวจะหุงด้วยน้ำใบยอสีดำ กินกับผัก หลายอย่าง เช่น ถั่วฝักยาว ใบชะพลู ถั่วงอกใบขมิ้น พริกขี้หนู ตะไคร้หั่นฝอย สะตอเบา เม็ดกระถิน ดอกลำพู มะขาม หรือ มะม่วงเบา ราดด้วยน้ำบด





กลุ่มราชวัตรพัฒนาผ้าเกาะยอ

กลุ่มเกิดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ เพื่อระดม
ทุนมาใช้ในการผลิต และเพื่อร่วมกัน
หาตลาดผ้าทอพื้นเมือง ที่สำคัญคือการ
อนุรักษ์ภูมิปัญญาการทอผ้าและลวดลาย
ดั้งเดิม ซึ่งปัจจุบันรวบรวมได้รวม ๕๙
ลายนอกจากนั้นยังมีการพัฒนาลายใหม่
บนพื้นฐานของลายเดิม มีชื่อเรียกต่างๆ
กัน เช่น ลายราชวัตร ลายดอกพยอม
ลายกัจปลา ลายที่โด่งดังเป็นที่รู้จักคือ
ลายเกล็ดลิ่นหรือลายอะเมซิ่ง



สวนผลไม้พื้นเมืองหรือสวนสมรม

ปลูกผลไม้หลายชนิด เช่น ทุเรียน, เงาะ ลำไย, ลางสาดไม่มียาง (กันยายน) ละมด (ทั้งปี), กระท้อน (กรกภาคม-สิงหาคม) นำไปทำกระท้อนน้ำผึ้ง ของดีเกาะยอ, จำปาดะ (ทั้งปี)



#### บ้านโบราณ

เอกลักษณ์ของบ้านบนเกาะยอ คือมูง ด้วยกระเบื้องเกาะยอ พื้นปูด้วยกระ เบื้อง "ลายน้ำ" ซึ่งเดิมชุมชนเป็นผู้ ผลิตใช้เอง

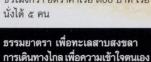
บ่อน้ำโบราณ

น้ำจากบ่อนี้ใช้ทำน้ำมนต์ในพิธีแห่ผ้า ขึ้นเขากฏิ ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ เขาเพหาร หรือเขาวิหาร

ชุมชนอนุรักษ์ป่ารอบเขาแห่งนี้ให้ เป็นสวนสมุนไพร

จุดชมทิวทัศน์

และเป็นจุดขึ้นเรือ เห็นไชนั่ง ในทะเล สาบสงขลา นั่งเรือชมเกาะใช้เวลา ชั่วโมงกว่า คัตราค่าเรือ ๓๐๐ บาท เรือ



(และผู้อื่น) จัดขึ้นโดยพระสงฆ์กลุ่มเสขิยธรรมร่วม กับองค์กรและชุมชนเครือข่ายรอบ ทะเลสาบกว่า ๓๐ ชุมชน เพื่อกระตุ้น ให้เกิดกระแสการอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและสรรพสิ่ง และเพื่อให้เกิด การเรียนรู้ตนเอง ชุมชนที่ได้พบ ระหว่างการเดินทางและผู้ร่วมเดินทาง ถือเป็นการปฏิบัติธรรมในอีกรูปแบบ



#### สารายยอ

เป็นวัดแรกบนเกาะยอ สร้างปี พ.ศ. ๒๓๑๑ ภายในวัดมีสถานที่น่าสนใจ เช่น

*กุฏิเรือนไทย* อายุกว่า ๒๐๐ ปี หลังคามุงกระเบื้องดินเผาเกาะยอ และ กระเบื้องลอนแบบเดิม เป็นกุฏิที่สร้าง ขึ้นตามหลัก "มาตราสตร" ซึ่งว่าด้วย สูตรการคำนวณจากรูปร่างของเจ้าของ เรือน และ "มงคลสตร" เพื่อความเป็น สิริมงคลแก่เจ้าของเรือน

หากสนใจภูมิปัญญาพื้นบ้านด้านการ ปลูกเรือน ติดต่อได้ที่พระมานพ ซึ่ง ท่านยินดีให้ความรู้เพื่อเป็นวิทยาทาน

โรงเรือพระสถูป ซึ่งเป็นที่เก็บ เรือพระ ฝีมือพระมานพเจ้าอาวาส และช่างท้องถิ่น ทางวัดจะส่งเรือพระ เข้าประกวดทกปี โดยมีชาวบ้าน แม้ แต่เด็กๆ มาช่วยกันตกแต่งเรือพระ

บ่อน้ำชุด สมัยจอมพล ป. พิบูล สงคราม ก่อด้วยอิฐเกาะยอ

หนึ่ง โดยมีสันติวิธี ความสมานฉันท์

และกัลยาณมิตรเป็นหลัก





ธรรมยาตรา เพื่อทะเลสาบสงขลา จัดครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๙ จนถึง ปัจจบัน ส่วนใหญ่จัดปลายเดือน เมษายน-ตันเดือนพฤษภาคม สาระ สำคัญของการเดินทางจะเปลี่ยนไป ตามสถานการณ์และปัญหาที่เกิดขึ้น กับทะเลสาบสงขลาในช่วงเวลานั้น

สนใจร่วมการเดินทาง ติดต่อที่ คณะกรรมการศาสนาเพื่อการพัฒนา

(๑๒) ๔๓๗-๙๔๔๕ หรือที่คณะกรรมการ ประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน ภาคใต้ (๐๗๔) ๒๓๐๖๘๕, ๒๓๙๕๙๔





# เที่ยวถิ่นเมืองเก่า

## คาบสมุทรสทิงพระ

เส้นทางหลวง หมายเลข ๔๐๘ จากอำเภอสิงหนคร ถึงอำเภอระโนด นอกจากจะมีเส้นทางเลียบชายหาดที่สวยงาม หลายแห่งแล้วสองข้างทางยังมีวัดที่สร้างขึ้นสมัยที่เมืองสหิงพระเป็นศูนย์กลางการค้าและพุทธศาสนาในสมัยศรีวิชัย (พุทธศตวรรษที่ ๑๓-๑๘) และมีหลายวัดที่มีเรื่องราวสัมพันธ์กับประวัติของหลวงพ่อทวด วัดช้างให้ หรือสมเด็จ เจ้าพะโคะ (องค์เดียวกับหลวงพ่อทวดเหยียบน้ำทะเลจ็ดที่วัดช้างให้ จังหวัดปัตตานี) ผู้เป็นที่เคารพสักการะของ ทั้งชาวไทย มาเลเซีย สิงคโปร์

คาบสมุทรสทิงพระยังเป็นแหล่งทำน้ำตาลโตนด และหัตถกรรมพื้นบ้านจากตาล หากนักท่องเที่ยวสนใจ ด้านศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิตชาวบ้าน มีกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่จัดโดยกลุ่มคนที่รักท้องถิ่น



#### สทิงพระ...ถิ่นต้นตาล

ภาพดงตาลตามหัวไร่ปลายนา และใน ท้องทุ่งนาเป็นภาพที่จะพบเห็นได้ทั่วไป ในเขตคาบสมุทรสทิงพระ สันนิษฐานว่า ต้นตาลน่าจะถูกนำมาจากทางตอนใต้ ของประเทศอินเดียเนื่องจากกรรมวิธีทำ น้ำตาลโตนดในเขตสทิงพระคล้ายกับ กรรมวิธีของพวกทมิฬทางตอนใต้ของ ประเทศอินเดียโดยเฉพาะเครื่องมือที่ใช้ หนีบงวงตาล รวมทั้งวิธีการปืนต้นตาล

ตาล เป็นพืชสารพัดประโยชน์ น้ำตาลสดถ้าทิ้งไว้จะมีรสเปรี้ยวใช้แทน น้ำส้มสายชู ถ้านำไปเคี่ยวให้ขัน เรียก
"น้ำผึ้งโหนด" หรือ น้ำผึ้งโตนด นำไป
ผสมอาหาร ทำขนม หรือราดมะพร้าว
อ่อน รับประทานกับข้าวสวยร้อนๆ ใน
อดีตน้ำผึ้งโตนดเป็นหนึ่งในส่วนผสม
ปูนปั้น

ถ้านำน้ำตาลสดไปผสมน้ำหมัก หรือ "ง่วน"ไว้ ๔-๕ วัน แล้วนำไปกลั่นจะ ได้สาโทรสเยี่ยม ผลตาลอ่อนนำไปแกง เลียง แกงสัม หรือแกงคั่ว หรือเป็น อาหารวัว ลูกตาลที่สุกหวานหอมชื่นใจ หรือถ้าสุกเกินไปนำไปทำขนมตาล (ที่นี่ ไม่โรยมะพร้าว) เม็ดแข็งๆ ในลูกตาลทำ เครื่องประดับ ใบใช้มุงหลังคา ทางตาล ใช้ทำรั้ว เนื้อไม้ทำไม้กระดาน รากยังใช้ เป็นยาได้อีกด้วย





● ☑ ป้อมสงขลาเก่าหัวเขาแดง อดีตเมืองท่าโบราณที่เจริญมั่งคั่งด้าน การค้าโดยเฉพาะในสมัยสุลต่านสุโลมาน (พ.ศ. ๒๐๑๓-๒๒๐๐ ตรงกับสมัยพระเจ้า ปราสาททองแห่งกรุงศรีอยุธยา) ผังเมือง สงขลาเก่าหัวเขาแดง ออกแบบโดย นายลามา วิศวกรชาวฝรั่งเศส ลักษณะ เมืองเป็นสี่เหลี่ยม มีป้อมและป้อมปืน ใหญ่ รวมทั้งสิ้น ๑๘ ป้อม กั้นเป็นปราการ จากการรุกล้ำของข้าศึกที่เดินทางมา ทางทะเลจากค่าวไทย



🕲 วัดสุวรรณคีรี

ตั้งอยู่ที่หมู่ ๒ ตำบลหัวเขา อำเภอ สิงหนครเป็นโบราณสถานสำคัญบริเวณ เมืองสงขลาฝั่งแหลมสน ถือเป็นวัด ประจำตระกูล ณ สงขลา สถานที่สำคัญ ที่ควรค่าแก่การชม เช่น พระเจดีย์ แบบจีนหรือ "ถะ" หน้าพระอุโบสถเป็น เจดีย์ ๗ ชั้น เจ้าพระยาพิชัยคีรี (บุญอุยุ ณ สงขลา) สร้างเมื่อปี พ.ศ. ๒๓๔๐ เจดีย์นี้มีรูปร่าง ขนาด และสร้าง ปีเดียวกับเจดีย์ที่วัดมัชฌิมาวาส

ศาลเจ้าของเจ้าพระยาวิเชียรคีรี เป็นรูปเก๋งจีน ประดิษฐานทวดหัวเขา แจง ซึ่งเป็นที่นับถือของชาวสงขลา



🕡 วัดจะทิ้งพระ

ตั้งอยู่ที่หมู่ ๔ ตำบลจะทิ้งพระ เป็นวัด คู่เมืองสทิงพระมาแต่โบราณ เดิมเรียก "วัดสทิงพระ" สันนิษฐานว่าสร้างในปี พ.ศ.๑๕๔๒ ต่อมาได้รับการบูรณะใน สมัยของสมเด็จพระเอกาทศรถ

สถานที่สำคัญที่ควรค่าแก่การชม เช่น เจดีย์พระมหาธาตุ เจ้าพระยากรุง ทองเจ้าเมืองสทิงพระเป็นผู้สร้างในปี พ.ศ. ๑๕๔๒ ตรงกับสมัยศรีวิชัย ลักษณะ เป็นเจดีย์คอคอดทรงระฆัง

พระพุทธไสยาสน์ ที่วิหารชาวบ้าน เรียก "พ่อเฒ่านอน" พระหัตถ์ขวาราบ หนุนพระเศียร น. ณ ปากน้ำให้ความเห็น ว่าเป็นศิลปะสมัยศรีวิชัย มีงานฉลอง สมโภชทุกปีในวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๖ ในงานมีการประชับโนราพื้นบ้าน

วิหารพระพุทธไสยาสน์สร้างขึ้นใน สมัยอยุธยา บูรณะใหม่ในสมัยรัชกาล ที่ ๕ ภายในมีภาพจิตรกรรมฝาผนัง เรื่องพุทธประวัติ ฝีมือช่างท้องถิ่น อายุ ราว ๑๐๐ ปี

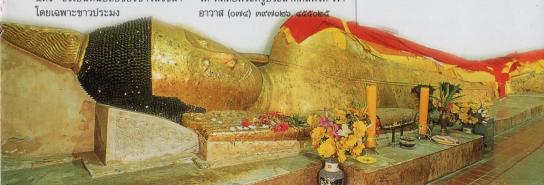
ทอระฆัง สร้างราวสมัยรัชกาลที่ ๕ ที่ฐานหอระฆังมีลายปูนปั้นรูปหนังตะลุง ซึ่งเป็นศิลปะพื้นบ้านภาคใต้

ต้องการทราบรายละเอียดเกี่ยวกับ วัด ติดต่อพระครูประสาทศีลพรต เจ้า



(เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลสาบสงขลา) มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๒๒๗.๙๑๖ ไร่ (๓๖๔ ตารางกิโลเมตร) ตั้งอยู่ในเขต ทะเลหลวง ระหว่างเดือนมกราคมมีนาคมเป็นช่วงที่นกอพยพหนีหนาว จากไซบีเรีย เช่น นกอีโก้ง นกเป็ดน้ำ นกกาบบัว นกกระยางเปีย มาอยู่ที่นี่ ทางอุทยานฯ จัดหอดูนกไว้หน้าที่ทำการฯ และในเขตอุทยานอีก ๕ แห่ง ช่วงเวลาที่เหมาะในการดูนก คือ ตอน เย็นเพราะอากาศไม่ร้อนและยังได้ชม พระอาทิตย์ตกลับขอบฟ้า อุปกรณ์ที่ ควรเตรียมคือ กล้องดูนก คู่มือดูนก สมุดโน้ตและหมวก

ติดต่อเช่าเรือเพื่อชมรอบอุทยานฯ โดยมีมัคคุเทศก์ท้องถิ่นให้คำอธิบาย ได้ที่ ที่ทำการอุทยานฯ ค่าบริการ ชั่วโมงละ ๒๐๐ บาท ต่อเรือ ๑ ลำ นั่งได้ ๕-๗ คน สอบถามรายละเอียดได้ที่ (๐๗๔) ๗๙๗๐๔๒





#### วัดดีหลวง

สร้างในสมัยอยุธยา เป็นหนึ่งในวัด สำคัญบนคาบสมุทรสทิงพระที่ขึ้นกับ วัดพะโคะ นอกจากนั้นยังเป็นวัดที่ หลวงพ่อวัดช้างให้เคยบวชเป็นสามเณร

#### 🔊 วัดพะโคะ

วัดพะโคะหรือวัดพระราชประดิษฐาน ตั้งอยู่บนเขาภิเพชรสิง ตำบลชุมพล อำเภอสทิงพระ สร้างใน พ.ศ. ๒๐๕๗ สมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ วัดได้

รับการบูรณะครั้งสำคัญในสมัยของ พระเอกาทศรถ ใน พ.ศ. ๒๑๕๓ พระองค์ได้ทรงกัลปนาวัดต่างๆ ตั้งแต่บริเวณปากทะเลสาบ สงขลาที่หัวเขาแดง จนถึงเขา พังไกร ทั้งหมดประมาณ ๖๓ วัด ขึ้นกับวัดพะโคะ มีสมเด็จเจ้า พะโคะ เจ้าอาวาสเป็นผู้ดูแล กัลปนา ถือเป็นประเพณีที่ องค์พระมหากษัตริย์ทรงพระ ราชทานที่ดิน ไร่นา อันเป็น ของหลวงให้วัดวาอาราม เพื่อบำรุงพระพุทธศาสนา รวมทั้งผู้คนเพื่อปรนนิบัติ พระสงฆ์ และทำไร่ทำนา เพื่อ นำผลนั้นถวายแก่พระสงฆ์ ถือเป็นกศโลบายที่รัฐบาล กลางใช้พุทธศาสนาเป็น เครื่องยึดโยงจิตใจของ ชมชนไว้ด้วยกัน ถือเป็น การกำหนดเขตวัฒนธรรม พุทธอย่างชัดเจน และ เพื่อป้องกันการคุกคาม ของโจรสลัด

สถานที่สำคัญที่ควรค่าแก่การ เยี่ยมชมในวัดพะโคะ ได้แก่

พระมาลิกเจดีย์ สร้างขึ้นจากฐาน รากเดิมตามแบบศิลปะสถาปัตยกรรม ทางใต้สมัยอยุธยา ประดิษฐานพระ ธาตุ องค์เดิมถูกข้าศึกบุกทำลาย พระ มาลิกเจดีย์องค์ปัจจุบันบูรณะในสมัย สมเด็จพระราชมุนี สันนิษฐานว่า ทำ ตามแบบพระมหาธาตุ จังหวัดนคร-ศรีธรรมราช ซึ่งเป็นเจดีย์ในพุทธ-ศาสนาลัทธิลังกาวงศ์

รอยพระพุทธบาท บนยอดเขา พะโคะ ทางวัดได้สร้างมณฑปครอบไว้ ที่นี่เป็น ๑ ใน ๕ แห่ง ที่พระพุทธองค์ ได้ประทับรอยพระบาทไว้ตามคติของ พุทธศาสนาแบบลังกาวงศ์ มณฑปนี้ ยังเป็นที่ประดิษฐานรูปจำลองของ สมเด็จเจ้าพะโคะอีกด้วย

อนุสาวรีย์สมเด็จเจ้าราชมุนีสามี ราม (พะโคะ) ปางจาริกธุดงค์ รูปจำลอง หล่อด้วยโลหะขนาดเท่าองค์จริง

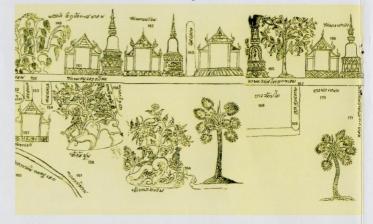




พระพุทธไสยาสน์ มีชื่อว่า พระพุทธโคตมะหรือพระโคตมะ ซึ่งเป็น ที่มาของชื่อวัดพะโคะ พระพุทธไสยาสน์ องค์นี้เป็นฝีมือช่างท้องถิ่น ประดิษฐาน ในวิหารด้านทิศเหนือของพระเจดีย์ ศรีรัตนมหาธาตุ

พระทรงเครื่องทวด ยายหมูลี หรือ ทวดสำลี เป็นพระพุทธรูปปางอุ้มบาตร ทรงเครื่องแบบนางกษัตริย์ เป็นพระที่ ชาวบ้านนับถือมาก ในวันออกพรรษา ชาวบ้านจะนำออกประทับเรือพระบก สรงน้ำและแห่ไปสมโภชที่บริเวณ ศาลาโพธิ์ ซึ่งอยู่ทางใต้ของวัดพะโคะ ประมาณ ๑ กิโลเมตร

แผนที่วัดต่างๆ บนคาบสมุทรสทิงพระ ที่อยู่ในเขตกัลปนา





#### 🕡 วัดสีหยัง

ตั้งอยู่ที่หมู่ ๓ ตำบลบ่อตรุ อำเภอระโนด สร้างในสมัยศรีวิชัย ในสมัยอยุธยา เรียก "วัดสีกุยัง" หรือวัดพระครูรอง พระโคะ วัดสีทยังเป็นวัดที่สมเด็จ เจ้าพะโคะมาศึกษาธรรมบททศชาติ ก่อนไปบวชที่วัดดีหลวง โบราณสถาน และโบราณวัตที่ควรค่าแการชมเช่น

ฐานเจดีย์ ก่อด้วยอิฐดินเผาและ ปะการัง ใช้ยางไม้แทนการสอปูน ซึ่ง เป็นเทคนิคของช่างสมัยศรีวิชัย เดิม สันนิษฐานว่าองค์เจดีย์มีรูปทรงแบบ มณฑปพระบรมธาตุไชยา

อุโบสถ เป็นอาคารก่ออิฐถือปูน ฐานลูงมีบันไดขึ้นทางด้านหน้า มีประตู ทางเข้าเพียงทางเดียวมีหน้าต่างด้านละ ๒ ช่อง ขอบประตูและหน้าต่างตกแต่ง ลวดลายปูนปั้นเป็นรูปวงโค้งและเทวดา หน้าบันด้านหน้ามีลายปูนปั้นรูปดอก พุดตานใบเทศ จั่วมีช่อฟ้าใบระกาปั้นลม รูปหัวนาคแทนหางหงส์ ภายในอุโบสถ เป็นที่ประดิษฐานพระประธานปูนปั้น ปางมารวิชัย ฝีมือช่างท้องถิ่นอายุเกือบ ร้อยปี

เทวรูปสำริด เป็นเทวรูปสำริด ถือ รวงข้าว ชาวบ้านเล่าว่า พบขณะขุดหลุม สร้างโรงเรียนวัดสีหยัง



ตั้งหมู่ที่ ๒ ตำบลบ่อตรุ อำเภอระโนด ห่างจากวัดสีหยังไปทางเหนือประมาณ ๓ กิโลเมตร สร้างในสมัยศรีวิชัย เป็น หนึ่งในวัดที่ขึ้นอยู่กับวัดพะโคะใน สมัยอยุธยา อิทธิพลศิลปะศรีวิชัยที่ปรากฏ คือ การก่อสร้างเจดีย์บริวาร ล้อมรอบเจดีย์องค์ใหญ่ ตามคติพุทธ ศาสนาลัทธิมหายาน มีผู้ตีความว่า หมายถึงนิพพาน ส่วนรอบเจดีย์องค์ใหญ่มีเจดีย์ทิศรูปทรงระฆังคว่ำก่อด้วย อิฐปะการังจำนวน ๔ องค์ แทนมรรค ๔ และเจดีย์ทิศบนฐานทักษิณาวรรต ๔ องค์ หมายถึง ถริยสัจ ๕







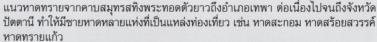
#### ทัวร์วัฒนธรรมกับ กลุ่มสทิงพระสร้างสรรค์

กลุ่มสทิงพระสร้างสรรค์ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ สมาชิกกลุ่มมาจากคน หลากหลายสาขาอาชีพ หากมีแนว ความคิดร่วมกันในการสร้างสรรค์ ชุมชนให้เข้มแข็ง ที่ผ่านมาทางกลุ่ม ได้จัดกิจกรรมกับกลุ่มเด็ก ต่อมาได้ ประสานความร่วมมือกับกลุ่มแม่บ้าน

ทำน้ำตาลโตนด นักวิชาการท้องถิ่น รวมทั้งเครือข่ายชุมชน เช่น กลุ่มรัก คูขุด ในการจัดเส้นทางท่องเที่ยวทาง วัฒนธรรมบนคาบสมุทรสทิงพระ นำ ไปชมของดีเมืองสทิงพระ ทั้งวัดเก่าแก่ ชมการขึ้นตาลและทำน้ำตาลโตนด รวมทั้งล่องเรือชมธรรมชาติในอุทยาน นกน้ำคูขุด

# ตูกปลาปากน้ำ เที่ยวฟาร์มนกเขา

ธรรมชาติ หาดทรายงาม



ศูนย์รวมนกเขาเล็กหรือนกเขาชวาที่ครบวงจรอยู่ที่อำเภอจะนะ นับตั้งแต่ การเพาะเลี้ยง การทำอาหารนก ทำกรงนก ทำ "เครื่องทรง" หรือเครื่องประดับตกแต่ง กรงนก การทำหัวกรงส่งเป็นสินค้าออก โดยเฉพาะนกเขาเล็กหรือนกเขาชวานำรายได้ เข้าประเทศปีละหลายล้านบาท





ปากน้ำเทพา

ที่สันเขื่อนกั้นทรายปากน้ำเทพาเป็น แหล่งชมนมนักตกปลา ซึ่งจะคึกคัก เป็นพิเศษในช่วงวันเสาร์-อาทิตย์ ปลา ที่ตกได้ เช่น ปลากระเบน ปลาคัง ปลา กระพง

การเดินทาง ทางเข้าเขื่อนเข้าไป ในชอย ๑ หมู่ ๑ ตำบลเทพา อำเภอ เทพา ตรงข้ามโรงเรียนบ้านพระพุทธ









#### หาดสะกอม หาดสร้อยสวรรค์ หาดทรายแก้ว เกาะขาม

หาดสะกอมตั้งอย่ที่อำเภอจะนะ ห่างจาก เมืองสงขลาไปตามทางหลวงหมายเลข ๔ ประมาณ ๕๓ กิโลเมตร มีถนนยาว ประมาณ ๑ กิโลเมตร เข้าถึงชายหาด ที่นี่มีร้านอาหารทะเลบริการอยู่หลาย ร้าน ผู้ที่ชื่นชอบกีฬาตกปลาสามารถ เช่าเรือชาวบ้านออกไปที่เกาะขาม ซึ่ง เป็นแหล่งปลาชุกชุม เกาะขามอยู่ห่าง จากฝั่งประมาณ ๒ กิโลเมตร

หาดสร้อยสวรรค์และหาดทราย แก้วนั้นไม่ไกลจากหาดสะกอมนัก เป็น สถานที่ที่เหมาะแก่การพักผ่อนและ พักแรม สำหรับผู้ที่ชื่นชอบธรรมชาติ และความสงบเป็นส่วนตัว







**5 7 1** 

หมู่บ้านทำกรงนก

ตั้งอยู่ที่บ้านสะกอม ตำบลสะกอม หมู่ ๒ บ้านนา ตำบลบ้านนา และหมู่ ๕ บ้านหัวดิน ตำบลป่าชิง กลุ่มแม่บ้านทำ กรงนก ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อแก้ปัญหาการถกเอาเปรียบจาก พ่อค้าคนกลาง นอกจากนั้นยังขยายสู่ การตั้งกลุ่มสัจจะออมทรัพย์และร้าน ค้าชุมชน กลุ่มแม่บ้านที่หมู่ ๒ บ้านนา ตำบลบ้านนารเริ่มประดิษฐ์โคมไฟจาก กรงนกขนาดเล็ก เพื่อจำหน่ายเป็นของ ที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยวและร้านค้าใน อำเภอจะนะ กรงนกมีหลายขนาด สนน ราคาก็ไม่แพง ส่วนอีก ๒ หมู่บ้าน ทำ กรงนกคุณภาพที่มีราคาสูง

สนใจติดต่อ คุณสุรศักดิ์ มณี ประธานชมรมนกเขาจะนะ (๑๑) ๓๐๘oด๕๔ หรือ (o๗๔) ๓๗๙๑๐๑





#### @ <del>7</del>

#### ฟาร์มนกเขาแอทอง

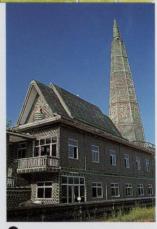
สันนิษฐานว่าคนไทยภาคใต้เริ่มเลี้ยง นกเขามาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๓ เลี้ยงไว้ ดูเล่น เพราะเป็นนกที่สวยงาม เสียงขัน ไพเราะ และเพื่อเป็นสวัสดิมงคลแก่ตัว

แหล่งนกเขาเสียงดีสมัยก่อนมาจาก ป่าในจังหวัดตรัง เพชรบุรี ราชบุรี กระบี่ ฉะเชิงเทรา สุพรรณบุรี นครสวรรค์ หลังจากนั้นประมาณ ๕๐ ปี นกป่าเริ่มหา ยาก ในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ คุณปั่น จินตนา คนอำเภอจะนะเป็นคนแรก ที่ทดลอง ผสมพันธุ์นกเขา

ฟาร์่มแอทอง ตั้งอยู่ที่ ๔๖๐ หมู่ ๒ ถนนราษฎร์อุทิศ ตำบลพาพนา นับเป็น ฟาร์มเพาะนกเขาแห่งแรกของอำเภอ จะนะที่เกิดจากการศึกษาและทดลองทำ จนเกิดองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญ ของอาจารย์สะมะแอ อิสอ อดีตลูกศิษย์ ของคุณปั่น จินตนา จนปัจจุบันฟาร์ม แอทองเป็นแหล่งผลิตนกที่มีราคาสูง ที่สุดในเมืองไทย นกเขาลูกผสมจาก ฟาร์มแอทองยังเป็นที่ต้องการของตลาด มาเลเชีย สิงคโปร์ อินโดนีเชีย บรูไน และ ไปไกลถึงจีน ออสเตรเลีย

อาจารย์สะมะแอให้ความเห็นว่า ธุรกิจนกเขาชวาลูกผสมยังก่อให้เกิด ธุรกิจต่อเนื่อง เช่น การทำกรง การทำ อาหารนก ช่วยลดการออกไปทางานทำ ต่างถิ่น

ฟาร์มแอทองอนุญาตให้นักท่อง-เที่ยวทั่วไปเข้าชม หากเดินทางมาเยี่ยม ชมเป็นหมู่คณะและต้องการให้อาจารย์ สะมะแอ บรรยายพิเศษติดต่อ โทร. (๐๗๔) ๓๗๙๑๓๙, ๓๗๙๒๖๘



#### สำนักปฏิบัติธรรมโคกสัก (วัดขวด)

ตั้งอยู่ที่หมู่ ๕ บ้านคลองหาน ตำบลแค อำเภอจะนะ ท่านพระครูสุนทรธรรมสิริ (คำใสยุตติโก) เจ้าอาวาสได้ริเริ่มก่อสร้าง วัดแห่งนี้เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๖ บนพื้นที่ ๒๐ ไร่ ที่ได้รับบริจาคจากญาติโยม โดย ใช้ขวดประดับตกแต่งทุกส่วนของอาคาร ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและ ต่างประเทศมาเยี่ยมชมจำนวนมาก



การผสมนกเขาเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ มิใช่เป็นเพียงการคัด สายพันธุ์ที่ดีเท่านั้น หากเป็นการ "ผสมเสียง" นกจากแต่ละ สายพันธุ์ให้ออกมาเป็นนกที่มีคุณภาพเสียงดี





# ประตูสู่เพื่อนบ้าน

## ศูนย์กลางการค้า คมนาคมภาคใต้

เมืองหาดใหญ่รู้จักกันในนามของศูนย์กลางเศรษฐกิจ การคมนาคม การบริการ และ แหล่งบันเทิงหลากหลายรูปแบบแทบจะครบทุกประเภท สถานที่ท่องเที่ยวของหาดใหญ่ มีทั้งน้ำตก สวนสาธารณะ ศูนย์การค้า สถานเริงรมย์ สนามกอล์ฟ สนามกีฬากลาง ที่พร้อมรองรับนักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทย ชาวต่างประเทศ และเพื่อนบ้านประเทศ ใกล้เคียงอย่างมาเลเซีย สิงคโปร์





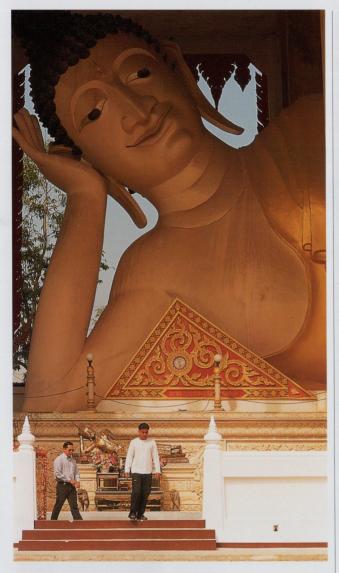




๑ ₭ ย่านจับจ่ายใจกลางเมือง ย่านจับจ่ายใช้สอยของเมืองหาดใหญ่ รวมตัวกันอยู่ใจกลางเมือง ตั้งแต่ถนน นิพัทธ์อุทิศ ๑, ๒, ๓ ตลาดกิมหยง ตลาด ลันติสุข ถนนเพชรเกษม และศูนย์ การค้าต่างๆ ซึ่งสามารถเดินถึงกันได้ สะดวกโดยเฉพาะที่ตลาดกิมหยง และ ตลาดสันติสุข ซึ่งเป็นแหล่งอาหารแห้ง อาหารสด เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องสำอาง เสื้อผ้า

๔ № ตลาดปาดังเบซาร์
จากหาดใหญ่ไปประมาณ ๖๐ กิโลเมตร
ก็จะถึงด่านสะเดา เพียงทำบัตรผ่าน
ที่ด่าน ก็สามารถเข้าไปเดินชื้อสินค้าใน
ตลาดปาดังเบซาร์ได้สบาย แต่ก่อนจะ
ชื้อของที่นี่ควรตรวจสอบราคาจากตลาด
ที่ทาดใหญ่ก่อน



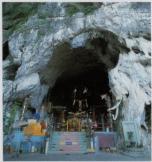




#### 🌚 วัดหาดใหญ่ใน

เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธหัตถมงคล พระนอนขนาดใหญ่ ที่กล่าวกันว่าใหญ่ เป็นอันดับสามของโลก มีขนาดยาว ๓๕ เมตร สูง ๑๕ เมตร กว้าง ๑๐ เมตร ซึ่ง ชาวไทยทั้งจากหาดใหญ่ ยะลา ปัตตานี กรุงเทพฯ และชาวมาเลเชีย สิงคโปร์ นิยมมานมัสการ





#### 

ศาสนสถานลัทธิมหายานแห่งนี้ตั้งอยู่ ในถ้ำเขารูปช้าง ภายในถ้ำแบ่งออก เป็นห้องๆ เพื่อประดิษฐานพระพุทธรูป และพระโพธิสัตว์กวนอิม บางส่วนของ ถ้ำมีหินงอกหินย้อย ซึ่งทางวัดตกแต่ง ประดับไฟสว่างไสว บริเวณวัดสงบ ร่มรื่น วัดแห่งนี้มีกฎระเบียบเคร่งครัด เช่น ห้ามฆ่าสัตว์ ห้ามลักขโมย ห้าม จัดงานบันเทิง อีกทั้งยังขอความร่วมมือ ในการรับประทานอาหารมังสวิรัติใน บริเวณวัด

วัดถ้ำเขารูปช้างเปิดตั้งแต่ ob.oo-๑๘.oo น. ทุกวัน หากสนใจมาถือศีล ฝึกสมาธิ ติดต่อ (o๑) ๒๓๐-๔๗๖๙

# 1

# ท่องธรรมชาติ

# สัมผัสสายน้ำ ขุนเขา ป่าดิบชื้น

ด้านตะวันตก และตะวันออกของจังหวัดสงขลา ขนาบด้วยเขตป่าที่ยังคงอุดมสมบูรณ์ ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และอุทยานแห่งชาติ สถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติแต่ละแห่ง ล้วนได้รับการพัฒนาเพื่อให้มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวได้ตลอดปี



น้ำตกบริพัตร **⊙** เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโตนงาช้าง **๒** อุทยานแห่งชาติเขาน้ำค้าง **๑** 

อยู่ในเขตอำเภอรัตภูมิ เป็นน้ำตกขนาด เล็ก ตั้งอยู่ท่ามกลางแมกไม้เขียวขจี มีน้ำตลอดปี น้ำตกไหลจากโตรกผาสู่ แอ่งน้ำ เหมาะกับการเล่นน้ำ สามารถ เดินขึ้นไปตามบันไดหินเลียบเขา เพื่อ ชมความงามของน้ำตกอย่างใกล้ชิด ชั้นบนมีแอ่งน้ำเล็กๆ อีก ๑ แห่ง ขนาบ ด้วยโตรกผาและป่าสมบูรณ์ ด้านหนึ่ง เป็นหาดทรายสั้นๆ เดินลุยน้ำข้ามไป นั่งเล่นได้



### 

#### เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโตนงาช้าง

ดั้งอยู่ในเขตจังหวัดสงขลาและจังหวัด สตูล ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็น เทือกเขาสลับชับซ้อนของเทือกเขา บรรทัด ปกคลุมด้วยป่าดิบชื้นอุดม สมบูรณ์ และเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร หลายสายซึ่งไหลสู่ทะเลสาบสงขลา เช่น คลองโตนงาช้าง คลองโตนปลิว คลองบริพัตร จากลักษณะภูมิประเทศ ที่สลับซับซ้อนของพื้นที่ก่อให้เกิดน้ำตก ที่มีความสวยงาม มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก กันทั่วไป

นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงแหล่ง ธรรมชาติในเขตรักษาพันธ์สัตว์ป่าโตน งาช้างได้เฉพาะในส่วนของน้ำตก ซึ่งมี อยู่ ๗ แห่ง ตั้งลดหลั่นกันมาตามระดับ ความสูง รวมทั้งสิ้น ๑,๕๕๐ เมตร ได้แก่ โตนบ้า โตนปลิว (ที่ระดับ ๒๐๐ เมตร) โตนงาช้าง (ที่ระดับ ๔๕๐ เมตร) โตนดำ (ที่ระดับ ๗๐๐ เมตร) โตนน้ำปล่อย (ที่ ระดับ ๑,๐๕๐ เมตร) โตนฤๅษีคอยบ่อ (ที่ระดับ ๑,๓๐๐ เมตร) และโตนเสม็ดชน (ที่ระดับ ๑,๕๕๐ เมตร) ตลอดเส้นทาง สู่น้ำตก ต้องปืนป่ายขึ้นไปบนก้อนหิน ก้อนโตๆ แทรกด้วยรากไม้ใหญ่ ซ้อน ทับกันเป็นเหมือนบันไดธรรมชาติ ก่อ ให้เกิดรสหาติของการเดินทางอันน่า ประทับใจ

ฤดูกาลท่องเที่ยว ฤดูฝนระหว่าง เดือนพฤษภาคม-ธันวาคม โดยเฉพาะ ตุลาคม-ธันวาคม ฤดูร้อนระหว่าง เดือนกุมภาพันธ์-เมษายน







#### 

เป็นอุทยานแห่งชาติแห่งแรก ของ จังหวัดสงขลา ประกาศเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๔ มีพื้นที่กว่า ๒๐๒ ตารางกิโลเมตร (๐๓๒.๕๐๐ ไร่) อยู่ในเขตอำเภอนาทวี และอำเภอสะเดา พื้นที่ส่วนใหญ่เป็น ป่าดิบชื้นที่ยังคงความหลากหลายและ หนาแน่นของพืชพรรณและสัตว์ป่า บริเวณที่ทำการอุทยานแห่งชาติเขาน้ำ ค้าง มีลานกางเต็นท์ ไม่ไกลนักเป็นเส้น ทางศึกษาธรรมชาติและจุดชมทิวทัศน์

อุทยานแห่งชาติเขาน้ำค้าง มีทั้ง แหล่งท่องเที่ยวสำหรับนักนิยมธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ที่ให้รสชาติในการท่องเที่ยวแตกต่าง กว่าการเที่ยววัดหรือโบราณสถานทั่วไป

ฤดูกาลท่องเที่ยว ฤดูฝนระหว่าง เดือนพฤษภาคม-มกราคม ฤดูร้อน ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน

#### 🚰 🔐 น้ำตกโตนตาดฟ้า

ชั้นแรกเป็นหน้าผาใหญ่ช้างน้ำตกสูง ประมาณ ๑๐ เมตร ป่าโดยรอบยังคง อุดมสมบูรณ์ มีลานและศาลาพักผ่อน ถัดขึ้นไปชั้นบนสุดเป็นน้ำตกที่มีหน้าผา ใหญ่ สูงประมาณ ๒๐-๓๐ เมตร ห่าง จากที่ทำการอุทยานฯ เป็นทางลาดยาง ประมาณ ๒ กิโลเมตร แล้วเดินแยกจาก ถนนลงไปอีกประมาณ ๒๐๐ เมตร

#### 🚅 🔐 น้ำตกโตนลาด

ตั้งอยู่ด้านหลังที่ทำการอุทยานฯ ระยะ ทางเดินประมาณ ๕๐๐ เมตร ธรรมชาติ สวยงาม โดยเฉพาะบริเวณลานหินเหนือ น้ำตกกว้างประมาณ ๒ ไร่

#### อุโมงค์ประวัติศาสตร์เขาน้ำค้าง

ตั้งอยู่ที่หมู่ ๑ (หมู่บ้านปิยมิตร ๕) ตำบล คลองกวาง อำเภอนาทวี อุโมงค์แห่งนี้ เคยเป็นฐานที่มั่นของพรรคคอมมิวนิสต์ จีน (จคม.) มาเกือบ ๘๐ ปี ก่อนสมาชิก พรรคจะเข้าร่วมเป็นผู้พัฒนาชาติไทย เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๐ บริเวณเขาน้ำค้าง ยังมีอุโมงค์ลักษณะนี้อีกไม่น้อยกว่า ๑๐๐ แห่ง

อุโมงค์แห่งนี้เป็นอุโมงค์ดินเหนียว
ที่ชุดด้วยกำลังคน ที่กว้างใหญ่ และยาว
ที่สุดในประเทศไทยใช้เวลาชุดประมาณ
๙ ปี สะท้อนให้เห็นการใช้ความรู้ความ
ชำนาญหลายด้าน ตั้งแต่การเลือกจุด
ยุทธศาสตร์ ลักษณะทางธรณีวิทยา
สภาพป่าไม้ ดินฟ้า อากาศ ผสานกับ
การออกแบบก่อสร้างได้อย่างลงตัว

ก่อนเข้าสู่อุโมงค์ น่าจะแวะชม นิทรรศการประวัติความเป็นมาของที่นี่ เสียก่อน นอกจากข้อมูลและภาพถ่าย แล้วยังจัดแสดงข้าวของเครื่องใช้ ของ อดีตสมาชิกพรรค เช่น ตู้เย็นซึ่งผลิต ขึ้นใช้เอง โทรเลขหนังสือการเมือง นอก

จากนั้นยังมีการจัดแสดง วิถีชีวิตของชาวซาไกซึ่งเป็น ชบพื้นเมืองในป่าแถบนี้ อุโมงค์มีความยาวประมาณ ๑,๐๐๐ เมตร แบ่งเป็น ๓ ชั้น ลีกจากผิวดิน ๑๐-๓๐ กว่าฟุต แต่ละชั้นมีบันไดเชื่อมถึงกัน มี ทางเข้าออก ๑๖ ช่อง จุคนได้ประมาณ ๒๐๐ คน ภายในแบ่งออกเป็นห้องต่างๆ เช่น ห้องประชุมของผู้นำ ลานช้อม มอเตอร์ไซค์ สนามช้อมยิงปืน ภายนอก อุโมงค์มีป้อมยาม เส้นทางส่งเสบียง โรงเรียนการเมือง ห้องวิวาห์ สำหรับ คู่สมรสใหม่ เป็นตัน

อุโมงค์ประวัติศาสตร์เขาน้ำค้าง ได้รับการปรับปรุงให้มีความพร้อม สำหรับรองรับนักท่องเที่ยว มีร้าน อาหารบริการ และร้านขายสมุนไพร โดยมีหมอสมุนไพรจีนซึ่งอยู่ในหมู่บ้าน เป็นผู้ปรุง

ค่าผ่านประตู คนละ ๒๐ บาท หาก ต้องการมัคคุเทศก์ ติดต่อ คุณรุ่งโรจน์ แช่หลี (๐๗๔)๓๒๙๑๐๓ หรือ (๐๐)

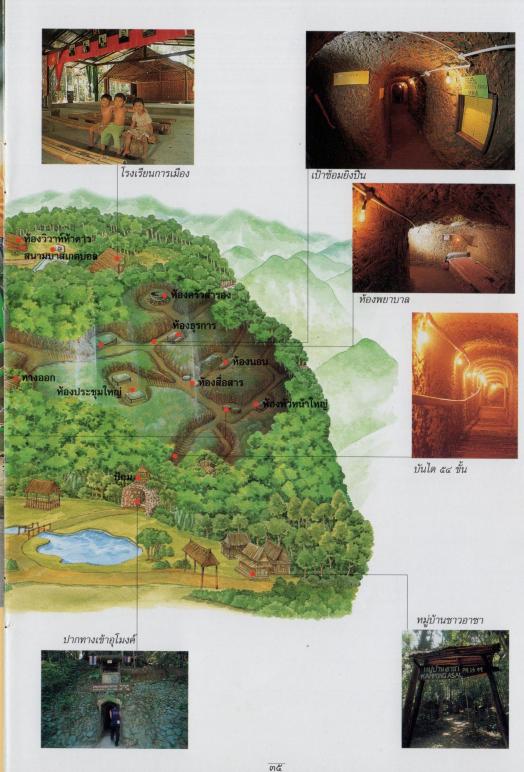




ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

ลานซ้อมมอเตอร์ไซ





#### กรุงเทพฯ - สงขลา

การเดินทางจากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๔ ผ่านจังหวัดประจวบคีรีขันธ์-ชุมพร แล้วเข้าทางหลวงหมายเลข ๕๐ ผ่านจังหวัด สุราษฏร์ธานี-นครศรีธรรมราช-พัทลุง จากนั้น ใช้ทางหลวงหมายเลข ๔ ถึงอำเภอหาดใหญ่ หรือเข้าอำเภอเมืองไปอีกประมาณ ๓๐ กิโลเมตร

#### กรุงเทพฯ - สงขลา

มีรถโดยสารประจำทางกรุงเทพฯ-หาดใหญ่
และกรุงเทพฯ-สงขลาบริการทุกวัน ใช้เวลา
เดินทางประมาณ ๑๓ ชั่วโมง สอบถามราย
ละเอียดได้ที่ สถานีขนส่งสายใต้ โทร. (๑๒)
สต๕-๑๐๙๙, ๔๓๔-๗๐๙๒, ๔๓๔-๕๕๕๗-๘
หรือที่สถานีขนส่งหาดใหญ่ โทร. (๑๗๔)

#### กรุงเทพฯ - หาดใหญ่

การรถไฟแห่งประเทศไทย เปิดบริการเดินรถ ระหว่างกรุงเทพฯ-หาดใหญ่ทุกวัน มีทั้งรถด่วน และรถเร็ว ติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่ สถานีรถไฟกรุงเทพฯ (หัวลำโพง) โทร.(๐๒) ๒๒๓-๐๓๘๑, ๒๓๓-๗๐๒๐ โทร. (๐๗๔) ๒๔๓๗๐๕, ๒๔๓๙๗๘, ๒๕๖๒๖๗-๘

#### กรุงเทพฯ - สงขลา

บริษัทการบินไทย จำกัด มีบริการเครื่องบิน โดยสารระหว่างกรุงเทพฯ-หาดใหญ่ ทุกวัน ติดต่อสอบถามรายละเอียดที่โทร.(๐๒)๕๐๓-๐๐๒๐ หรือที่หาดใหญ่ โทร. (๐๗๔) ๒๓๓๔๓๓. ๒๔๔๒๔๒. ๒๔๓๗๐๐. ๒๔๕๕๕๐-๒

#### ตัวอย่างโปรแกรมท่องเที่ยว

#### โปรแกรมที่ ๑

วันที่ ๑

รับประทานทานอาหารเช้าแบบจีน ย่าน ถนนนิพัทธ์อุทิศ ๒ ไหว้พระที่วัดหาดใหญ่ใน วัดคงคาเลียบ อำเภอหาดใหญ่ ข้ามไปซื้อสินค้าต่อที่ตลาดปาดังเบซาร์ มาเลเซีย

วันที่ ๒

วนท ๒
ช่วงเช้า เดินชม (หรือนั่งสามล้อถีบ) อาคารเก่า
ย่านถนนนครนอก ถนนนครใน
แวะชิมอาหารรสเต็ด เลือกซื้อขนมไทย
เต้าหู้ยี้เสวยที่ถนนนางงาม

ช่วงบ่าย เข้าพื้พิธภัณฑสถานแห่งชาติสงขลา
พิพิธภัณฑ์พะธำมะรงค์
ช่วงเย็น เล่นน้ำ เล่นกีฬาทางน้ำที่หาดสมิหลา

วันที่ ๓
 ช่วงเช้า เที่ยวเกาะยอบนเส้นทางวัฒนธรรมเกาะยอ
 ช่วงบ่าย ขับรถเลียบหาด เส้นทางหลวงเลข ๘๐๘
 แวะนมัสการวัดเก่าตามรายทาง เช่น

วัดจะทิ้งพระ วัดพะโคะ ฯลฯ

ช่วงเย็น ล่องเรือดูนก ที่อุทยานนกน้ำคูขุด หรือ ล่องเรือชมทะเลสาบสงขลา ชมพระอาทิตย์ อัสดง ลิ้มรสอาหารทะเลร้านริมเกาะยอ

#### โปรแกรมที่ ๒

วันที่ ๑

เล่นน้ำ เดินป่าชมธรรมชาติ ที่น้ำตกโตนงาช้าง น้ำตกโตนตาดฟ้า น้ำตกโตนลาด

วันที่ เต

ไหว้พระที่วัดหาดใหญ่ใน วัดคงคาเลียบ อำเภอหาดใหญ่ ข้ามไปซื้อสินค้าต่อที่ตลาดปาดังเบชาร์ มาเลเชีย ซื้อสินค้าที่ตลาดกิมหยง แวะชิมเต้าคั่วร้านประจำของพลเอกเปรม

วันที่ ๓

เที่ยวป่า เล่นน้ำตก อุทยานแห่งชาติเขาน้ำค้าง อโมงค์ประวัติศาสตร์เขาน้ำค้าง

วันที่ ๔

แวะชมฟาร์มนกเขาที่คำเภคจะนะ

#### ทมายเลขโทรศัพท์ รหัสทางไกล (๐๓๔)

ตำรวจท่องเที่ยว อำเภอหาดใหญ่ മര്മയിലെ กองตำรวจบริการประชาชน **छादद**े दित โรงพยาบาลสงขลา ർർമ്മർ പ്രത്യാന് പ്രത്യർ പ്രത്യർ പ്രത്യർ പ്രത്യർ പ്രത്യർ പ്രത്യ പ്രത്യർ പ്രത്യ പ്രത്യ പ്രത്യർ പ്രത്യ പ്രത്യർ പ്രത്യ പ്രത്യ പ്രവ്യ പ്രത്യ പ്രത്യ പ്രവ്യ പ്രത്യ പ്രവ്യ പ്രത്യ പ്രവ്യ പ โรงพยาบาลศนย์หาดใหญ่ മ്പര്ക്കേട്ട് വിത്രം โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ ശ-മിറോമിലെ สถานีตำรวจภธร อำเภอเมือง മ്പരമാ ประชาสัมพันธ์จังหวัด നലിനുട്ട നിന്നുവര് สำนักงานจังหวัด

#### สถานที่พัก

#### อำเภอเมือง

മരമ്പരാ . അവരാ

สวัสดี ถนนนครนอก നര്യമരന สุขสมบูรณ์ ๑ ๔๐ ถนนเพชรคีรี മാരെക്ക്. ക്രേക്രം-ഇ สุขสมบูรณ์ ๒ ๔๐ ถนนไทรบรี മിമമ്പ് വർ-വെ เกาะยอรีสอร์ท ๓๐ ตำบลเกาะยอ ര്റേത്രവ-ഒ ทักป คลับ ๒๕/๕ ถนนกาญจนวนิช ഭഭമിഭമര-മ นารายณ์๑๔ ถนนชายเขา മരെവ หาดแก้วรีสคร์ท ๑๖๓/๑ กม.ที่ 5 หัวเขาแดง ถนนหาดแก้ว ຕຕວດ໕໔-ລວ สมิหลา ถนนราชดำเนิน മലൈറെ-ര สไมล์คินน์ ๑๔/๑๙ ถนนวิเชียรชม മരെട്ട് สงขลาพาเลซ ๑๖๐ ถนนกาญจนวนิช ตำบลเขารูปช้าง **ർഗ്വോണ**. ർഗ്വോമർ สงขลาโฮเต็ล ๖๔/๗๐ ถนนวิเชียรชม ฅ๑ฅ๕๐๕ พาวีเลี่ยน ๑๗ ถนนปละท่า **ಡಡಂಡಕೆಂ-**ಗ

รอบัลคราวน์
๓๘ ถนนไทรงาม
๓๐๒๑๗๘. ๓๐๑๓๐๘.
๓๒๐๐๒๕-๙
เลคอินน์
๓๐-๓ ถนนนครนอก
๓๒๐๐๘๔. ๓๒๐๔๘๐-๒
ฮอร์คิด
๓๗๔๘ ถนนกาญจนวนิช
๓๒๒๘๑๐-๒, ๓๒๒๘๒๐-๒,
๕๒๐๔๒๓, ๕๒๐๐๙๐

#### อำเภอหาดใหญ่

แกรบด์ ๒๕๗ ถนนธรรมนญวิถี කදේශ්ශක් දෙනක්තමක් แกรนด์พลาซ่า ๒๔/๑ ถนนเสน่หานสรณ์ ២៣៤៣៤០-៤. ២៣០០៤៥-៧ เก็บติง ๒๖๓ ถนนสามชัย landage- അ คาร์เลย์ เกสท์เสาส์ ๙๓/๑ ถนนนิพัทธ์อทิศ ๒ **ചെട്ടു** പ്രത്യാര് പ്രത് คิงส์ ๑๒๖ ถนนนิพัทธ์อทิศ ๑ Immagado-& โรเลิต ๑๙๙ ถนนนิพัทธ์อทิศ ๒ | | | මහල්ගයිය්-වස් เจที โสเต็ล ๙๙ ถนนจติอนสรณ์ โชคล้ำนวย ๑๖๑/๒๖-๗ ถนนแสงศรี മ്പര്ക്കുന്നു . മ്പര്യാര് ชากระ ๑๘๕/๑ ถนนนิพัทธ์อุทิศ ๓ **කුළුග්වර,** කුළුල්ලල ස ಶಾರ್ಥ ಶಾರ್ ชิตี้ ปาร์ค ๒/๑ ถนนเพชรเกษม ଉଟ୍ଟେଟ୍ଟର-ଟ୍ର เซ็นจรี่ ๙ ถนนราษภร์อทิศ ២៥២៥៣៣, ៤២៤០០០ เซ็นทรัล สุคนธา หาดใหญ่ ๓ ถนนเสน่หานุสรณ์ പ്രലമ്പിച്ചു โซโก้ ๘๐ ถนนเสน่หานสรณ์ ത്രേഖവയു เชียงไฮ้ ๔๗-๕๑ ถนนเชื่อมรัฐอุทิศ කඥයුඩන් ๒๕/๓ ถนนประชารมย์ ഇനിഇരെ, ഇർർഗർ ไดมอนด์ พลาซ่า **๖๒ ถนนนิพัทธ์อทิศ ๓** 

ไดกิชิ ๒๙ ถนนฉัยยากลอทิศ ๔ lanonilad. lanonino. lanonilani เดอะรีเจบซึ่ ๒๓ ถนนประชาธิปัตย์ langacoo-a Jaganana-an เดอะรอยัล ๑๐๖ ถนนประชาธิปัตย์ lacapad labalacpla ดงหน้า ๑๑๘-๑๒๐ ถนนนิพัทธิ์อทิศ ๑ നര്ലിനാണി-ഗ ตะวันออก ๑๓๑/๑-๓ ถนนนิพัทธ์อทิศ ๓ ไทยโสเต็ล ๙ ถนนราษฎร้อทิศ ซอย ๓ banbacco, banbaccon, bacco-ba ๔๓/๑-๕ ถนนศรีผดงวิถี **ചെ**രുന്നു വരുന്നു വര สบภัทร หาดใหญ่ ๒๒๒ ถนนศุภสารรังสรรค์ ମନ୍ଦ୍ରହଣ୍ଟର-In นิวเวิลด์ ๑๔๔-๑๕๘ ถนนนิพัทธ์อุทิศ ๒ ଅଟ୍ରେଟ୍ଟମ, ଅମ୍ପର୍ଚ୍ଚ, ମଝିଝିମୋର-ଝି ทีพี แกรนด์ ทาวเวคร์ ๗๔ ถนนเสน่หานสรณ์ ດ໔-ລວດໝາຍ ทีพี แกรนด์ สวีท ๗๕/๑ ถนนเสน่หานุสรณ์ ମଝିର୍ଜ୍ଜେଷ୍ଟ ମଣ୍ଡ ଅନ୍ତର୍ଜ୍ଜ ଅନ୍ତର୍ଜ ଅନ୍ତର୍ଜ୍ଜ ଅନ୍ତର୍ଜ୍ଜ ଅନ୍ତର୍ଜ ଅନ୍ତର ଅନ แปซิฟิค อ๔๙/อ ถนนนิพัทธ์อุทิศ <sub>เอ</sub> **කිය්කිටක්**, කිය්ටෙනක් ปาล์มกินน์ ๔๔๐ ถนนเพชรเกษม ത്രമാണ്ട്. ത്രൂട്ടോണ് ปาล์มวิลล่า ๕๗-๕๙ ถนนแสงภาทิตย์ කිය්දෙකිය ปักกิ่ง ๓๙-๔๓ ถนนเชื่อมรัฐอุทิศ ଜୟେଜଠ୍ୟ ଜୟନ୍ୟ ปริ๊นซ์ ๑๓๘/๒-๓ ถนนธรรมนูญวิถี මඦ෨බෙට, මහමඦෙන් ปาร์ค ๘๑ ถนนนิพัทธ์อุทิศ ๒ **ම්**හ්ත්රේ, ම්ම්රේට්රා ผึ้งหลาง ๒๔๑-๕ ถนนแสงจันทร์ **जिल्ला का** พิมาน ๔๗ ถนนราษภร์ยินดี ത്രമാരെട്ട്-സ พี เค ๓๔๔ ถนนรัถการ മലാട്ടേല เพรสซิเด้นท์ ๔๒๐ ถนนเพชรเกษม **೯೯೯೦೦-೯** ಟ್ರಾಂಶಂಡ. **BEEEMIN** 

ฟอริดา ๔ ถนนศรีภวนารถ තාරයියියි-ග්. තාරයියිග แมนดาริน ๖๒-๔ ถนนนิพัทธ์อทิศ ๑ **BRUGUR** เมโทร ๗๖ ถนนนิพัทธ์อุทิศ ๒ നര്സിറെ-ര มณเฑียร ๑๒๐-๑๒๔ ถนนนิพัทธิ์อทิศ ๑ | | ഇന്ദ്രേട്ട്രാ-ൻ. | ഇന്റെന്റെ-ഭ്യമ บาร์โคโปโล ๒๒-๒๔ ถนนศรีภวนารถ chaonani บาย์เสาส์ ๖๐๐ ถนนเพชรเกษม Imm@mloo-ml มารีนา ๑๐๗ ถนนราษฎร้อทิศ le con colo-le แม่น้ำ ๔๓/๔๓-๓ ถนนตันรัตนากร |മെര്റ്ററ-മ เมคร์ลิน ๒ ถนนฉัยยากลอทิศ ๒ Innoono-d เมืองทอง ๑ ๘/๓-๔ ซอยเสน่หานสรณ์ ถนนผดงภักดี In canta เมืองทอง เต ๑๖๑/๑ ถนนผดงภักดี മര്മര്ക്ക്, മ്പനസെൻ ยงดี สส ถนนนิพัทธ์อทิศ ๓ **ଜା**ଷ୍ଟ୍ର ଅନ୍ତ୍ର ๔๒-๔๔ ถนนนิพัทธ์อุทิศ ๑ lanoa കൂട്ടില-കൂ ราชกาขึ ๑ ถนนธรรมนญวิถี ೯೬೯ ಕ್ಷಾಪ್ರಕ್ಷ ริเวอร์อินน์ ๖๕ ถนนชลการา **മൂ**ര്വേറ്റ് . മുന്നെ വെട്ടം ลีการ์เดนท์ ๑ ถนนลีพัฒนา |മെര്ദ്രീമറ-ദ് ลานนา อินน์ ๑๖ ซอยสนทรและเพื่อน ถนนราษฎร์อุทิศ ଅଝେମ୍ଟୋଟ, ଅଝେମ୍ମରଅ, ଝଅଝେଟ୍ଟ୍ ลัดดา เกสท์เฮ้าส์ ๑๓-๑๕ ถนนธรรมนูญวิถี la la c la un u ๑๒-๑๕ ถนนฉัยยากลอทิศ ๓ <u>യെ</u>യാർ എന്നു വിവാധിക്കുന്നു വിവാധിക്കാരിക്കുന്നു വിവാധിക്കുന്നു വാധിക്കുന്നു വിവാധിക്കുന്നു വാധിക്കായിന്നു വിവാധിക്കാന്നു വിവാധിക്കാന്നു വിവാധിക്കാന്നു വിവാധിക്കാന്നു വിവാധിക്കാന്നു വിവാധിക്കാന്നു വിവാധിക്കാന്നു വാധിക്കാന്നു വാധിക്കാന്നു വാധിക്കാന്ന്നു വാധിക്കാന്ന്നു വാധിക്കാന്ന് വാധിക്കാന്ന്ന് വാധിക്കാന്ന്ന്ന് വാധിക്കാന്ന്ന് വാധിക് วี แอล หาดใหญ่ ๑-๓-๕-๗ ถนนนิพัทธ์อทิศ ๑ നഭ്യമാര- പ

แวงอัน ๑๒๗ ถนนนิพัทธ์อทิศ **छददददद, मदद०दछ** ศิริพินันท์ ๒o ถนนราษฎร์อทิศ **ಟ್**ಡೆಟಂಡೆ⊖-ಟ สยามซิตี้ ๒๕-๓๕ ถนนนิพัทธ์อทิศ ๒ മര്മാരെ-18ന് สยาม โลเต็ล สอ ถนนนิพัทธ์อทิศ ๑ **ಟ್ಟಾ**ಡ್ನೂ สรศิลป์เกสท์เฮาส์ ๒๕๑/๗-๘ ถนนเพชรเกษม ഉത്തിയി สากล ๔๗-๘ ถนนเสน่หานุสรณ์ මුත්ත්රීම්ව. මුත්රීම්වල, ත්රීර්රීම්වල สิงคโปร์ โฮเต็ล ๖๖ ถนนศภสารรังสรรค์ ഇന്തിര്ന്ന്, ഇര്ര്രേൻ, നര്ഠര്ട്ര สีสม พาเลซ ๓๓ ถนนราษฎร์อุทิศ ซอย ๖ **ଏହିଣ୍ଡେ**ମ୍ବର-ଝ หาดใหญ่ การ์เด้นโฮม ๕๑/๒ ถนนหอยมกข้ තහරයේයේ, තහත්තයේග หาดใหญ่ กรีนวิว <</a>
๔๕/๔ ถนนแสงศรี **ഇ**ന്റെ ഈ ആര് എന്ന หาดใหญ่ เซ็นทรัล ๑๘๐-๑๘๑ ถนนนิพัทธ์อทิศ ๓ **២**៣០០០០-๑๑ หาดใหญ่ พาเสช ๑๐-๗ ถนนฉัยยากลอทิศ ๓ ค๕๗๕๗๖-๘๓ หาดใหญ่ เมอริเดียน ๔๑/๒๖ ถนนศรีภวนารถ മെട്ടേയില്ല-ട് หาดใหญ่ รามา ๒๓๘ ถนนนิพัทธ์อุทิศ ๓ **ම්හරම්ම්ම්-ර**, හරීර්විස්ර්-ශ්ස් หาดใหญ่อินเตอร์ ๔๒-๔ ถนนนิพัทธ์อุทิศ ๓ **छददर्भादद, छदददद्व, छददर्भद्रम्** ต๕๑๕๐๐-๓ หลุยส์เกสท์เฮาส์ ๒๑-๒๓ ถนนธรรมนูญวิถี de ponda แทลมทอง ๔๖ ถนนธรรมนญวิถี മ്പന്ദേന, നമ്മനാടെ-ര് อมราพร เกสท์เฮาส์ ๙๘-๑๐๐ ถนนนิพัทธ์อทิศ ๓ ମଝିରଝିମାଅ, ଅମରଝିଟମା อัมรินทร์ ๒๔๕ ถนนนิพัทธ์อทิศ ๑ **ක්කානයේ**, ක්රේක්කාන, හර්දීගත්ත-ය อาน อาน สอ ถนนนิพัทธ์อุทิศ o **ම**හඳහය්ට, මඳහඳහ්ට อินทรา ๙๔ ถนนธรรมนูญวิถี **නිත්තයේ, නිරේස්ස්ථ්, නිරේඛ** 

เคเชียน ๕๕-๕๙ ถนนนิพัทธ์อทิศ ๓ ต๕ฅ๔๐๐-๑๔ เถส เด ๑๐๒/๓๖๙ ถนนจันทร์นิเวศน์ ಡಿ೯೦೯೯ - ಶ್ರೀ ಡ เอส.ซี เฮิอร์ริเทจ ตอ/สต ถนนแสงศรี ชอย ส Innanced Innanted แอมบาสเดอร์ ๒๓ ถนนผดงภักดี ๑๕๐ ถนนแสงจันทร์ lຄຄວວໄຄວ-ຕ<sub>ີ</sub> เค็มเพคเรคร์ ๑ ถนนตันรัตนากร റദ്-ത്രൂട്ടായല โคเรียนเต็ล ๑๓๕ ถนนนิพัทธ์อุทิศ ๓ മ്പാരമ്യേ-മ อำนวยสข ๑๕๑ ถนนแสงศรี മ്പര്യേ ฮนนำใต้ ๕-๗ ถนนดวงจันทร์ mmaccent แฮปปี้ เวิลด์ ๔๕ ถนนราชอุทิศ ซอย ๙ ๒๓๕๙๒๓ ฮอลลิเดย์ พลาซ่า ๑-๓ ถนนชีวาสนสรณ์ කිඳ්වල්ල්ක

#### อำเภอเทพา

ลีลา รีสอร์ท
หมู่ ๑ ถนนสะกอม
๒๓๑๗๔๐
๔ะกอมคาบานา
๑๗๖ หมู่ ๔ ถนนจะนะ-ปัตตานี
(๑๑)๒๑๓-๐๕๖๐

#### อำเภอสะเดา

โกลด์เดนท์อินน์ ๘-๑๐ ถนนกาญจนวนิช රෙමරීවහ, රහරමයේ 19 19 ๔๒/๔ ถนนสุขาภิบาล ഭിനന്താ ชายแดงเ ๑๔๒ ถนนเพชรเกษม ഭ്യാരാണ, ഭ്യാനസ്യ ไทย-มาเลเซีย ๑๐ ถนนศิริมงคล ഭ്യാവി เฟิร์สคอร์ท ๑๒๔/๑ ถนนป้อม ๑ **ජ්**ෂයේකෙ, ජ්ෂක්රයේහ รอยัล อินน์ ๒๔/๖-๗ ถนนสขาภิบาล ଝାଁଅରଙ୍ଗର, ଝାଁଅରମ୍ପାଅର

ไลท์เฮาส์
๑๐๘ ถนนเพชรกาพ
๕๒๑๒๓๓, ๕๒๑๐๑๗
สยามออคิด
๒๐๘-๒๑๗ ถนนปาดังเบชาร์
๕๒๑๘๗๘-๙
สะเดาพลาช่า
๑๘/๓ ถนนรามสุข
๔๑๒๓๗๓, ๔๑๐๙๓๖
เอ็ม เค
๒๗๑/๔ ถนนอนามัย

#### อำเภอสะทิงพระ

สทิงปุระรีสอร์ท ๔๐/๒ หมู่ ๒ ตำบลบ่อดาน ๔๕๕๓๓๘-๔๐

#### อำเภอสิงหนคร

เขาเขียว ๒๓๙/๑๐ หมู่ ๑ ถนนท่าแพ-เกาะยอ ๓๓๑๖๖๙-๗๐

#### ร้านอาทาร

#### อำเภอเทพา

ต้นปอ

ถนนแหลมสนย่อน
๓๐๔๔๙๒

บ้านก้าชีฟู๊ด
๒๐ ถนนราชดำเนิน
๓๒๒๙๓๙
พรทิพย์ ๑.๒
เกาะยอพาวีเลี่ยน
๑๗ ถนนปละทำ
๓๐๑๓๕๕
มัคร์
ถนนแหลมสนย่อน
๓๐๒๔๒๐
ฉัดดา
ถนนวิเชียรชม
๓๐๓๑๐๑, ๓๐๔๕๐

#### ้อำเภอหาดใหญ่

กันเอง ถนนนิพัทธ์อุทิศ ๓ กิมฮวดหลี (สุกี้) ถนนชลธารา คิงส์ ถนนนิพัทธ์อุทิศ ๑ ครัวเบสท ๒๐๐/๘-๙ ถนนนิพัทธ์อุทิศ ๒ เยตอดสุด จิตรลดา ฟิด การ์เด้น ๕๐-๑ ถนนกาญจนวนิช mm>&mlm เจ็เล็ก ๑๙๐/๓ ถนนนิพัทธ์อุทิศ ๒ 9129179 ๓๗/๑ ถนนนิพัทธ์สงเคราะห์ ๑ രൈന്ദേയ ชั้นเดย์ ๖๔ ถนนจุติอนุสรณ์ **ක්ක්**මක්ර

ไซกี ภัตตาคารสุกี้ ๑๔๒ ถนนจุติอนุสรณ์ තියන්දකම เต่าทอง ๑๕-๗ ซอย ป.อุษานนท์ ถนนนิพัทธ์อทิศ ๓ **ब्रिट्ट्स्** ทะเลทองซีฟิด ๑๒๘-๑๐ ถนนเสน่หานสรณ์ ทิพย์นรินทร์ ๑๓๕/๓-๔ ถนนธรรมนูญวิถี ල්කම්මමේ ไทย-มาเลเซีย ๓/๑๑-๒ ถนนนิพัทธ์สงเคราะห์ ๑ lහිය දී සිට ගැන สมาตรา ๕๕/๑ ถนนรักการ Inය්තයේස් Inplingia หงษ์หยก ๓๑/๑-๓๓-๓๕ ถนนชีวานุสรณ์ කියදීමේය-දී ไหหว้าเทียน ๘๐ ถนนเสน่หานุสรณ์ เอฟ แอนด์ เอ เบเกอรี่ ๔๖๕-๔๖๗ ถนนเพชรเกษม മ്പരവേദ ต่องกง โรงแรมลีการ์เด้นท์ ไฮ้เตียง ถนนศภสารรังสรรค์ <u>කිරීදීදීව</u> นพเก้า ใกล้โรงแรมเจบี นายยาว ถนนนิพัทธ์อทิศ ๓ മരുമാ นูดเดิ้ลการ์เด้น ๒๕ ถนนเสน่หานสรณ์ โบ๊ตเบเกอรี่ ๒๐๐/๑๑-๑๒ ถนนนิพัทธิ์อทิศ ๒ **ක්**දුව්වටහ. ක්ෂය්ටහන ไพลิน สเต็กเฮ้าส์ ๑๘/๓-๔ ถนนศรีภูวนารถ <u>ම</u>ය්දු විම มารียา ๔๓ ถนนเสน่หานุสรณ์ മ്പ്രേദ്ദ แม่ทิพย์ ๑๘๗-๑๘๘ ถนนน**ิพัทธ์อุทิศ** ๓ ଜି ଓ ସେଥି ଅଧିକ ราชธานี โรงแรมราชธานี lenoleno de เวียงจันทร์ ถนนนิพัทธ์อุทิศ ๒ ศรีนรินทร์ ถนนฉัยยากูลอูทิศ mummaca สยาม โรงแรมลีการ์เด้นท์ สวนสำราญ ๑๔๓ ถนนนิพัทธ์อุทิศ ๒ **කි**ඳුන්නට, කිඳුල්ලේ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ๒๐๒ อาคารเลอคองคอร์ด ถนนรัชดาภิเษก หัวยขวาง กรงเทพฯ ๑๐๓๑๐ โทร. (๖๖๒) ๖๙๔-๑๒๒๒ (๘๐ เลขหมาย) โทรสาร (๖๖๒) ๖๙๔-๑๒๒๐-๑ Internet · www.tat.or.th E-mail Address : center@tat.or.th สำนักงาน ททท. ในประเทศ สำนักงาน ททท. ภาคเหนือ เขต ๑ (ภาคเหนือตอนบน) ๑๐๕/๑ ถนนเชียงใหม่-ลำพน ตำบลวัดเกต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๐๐๐ Tys. (och) හයේටාය. හයේටාග්. හයේටා โทรสาร (๐๕๓) ๒๔๘๖๐๕ พื้นที่ความรับผิดชอบ เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน สำนักงาน ทุทท. ภาคเหนือ เขต ๒ (ภาคเหนือตอนบน) ๔๔๔/๑๖ ถนนสิงหไคล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ๕๗๐๐๐ โทร. (๐๕๓) ๗๑๗๔๓๓ โทรสาร (๐๕๓) ๗๑๗๔๓๔ พื้นที่ความรับผิดชอบ เชียงราย พะเยา อตรดิตถ์ แพร่ น่าน สำนักงาน ททท. ภาคเหนือ เขต ๓ (ภาคเหนือตอนล่าง) ๒๐๙/๗-๘ ศูนย์การค้าสุรสีห์ ถนนบรมไตรโลกนาถ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณโลก ๖๕๐๐๐ โทร. (๐๕๕) ๒๕๒๗๔๓ โทรสาร (๐๕๕) ๒๕๒๗๔๒ พื้นที่ความรับผิดชอบ พิษณโลก เพชรบรณ์ สโขทัย สำนักงาน ททท. ภาคเหนือ เขต ๔ (ภาคเหนือตอนล่าง) ๑๙๓ ถนนตากสิน ตำบลหนองหลวง คำเภอเมือง จังหวัดตาก ๖๓๐๐๐ โทร. (๐๕๕) ๕๑๔๓๔๑-๓ โทรสาร (๐๕๕) ๕๑๔๓๔๔ พื้นที่ความรับผิดชอบ ตาก พิจิตร กำแพงเพชร สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๑ (ภาคกลางฝั่งตะวันตก) ถนนแสงชโต ตำบลบ้านเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบรี ๗๑๐๐๐ โทร. (๐๓๔) ๕๑๑๒๐๐ โทรสาร (๐๓๔) ๕๑๑๒๐๐ พื้นที่ความรับผิดชอบ กาญจนบรี นครปฐม สมทรสาคร สมทรสงคราม สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๒ (ภาคกลางฝั่งตะวันตก)

อาเกอเมอง จงหวดทาญจนบุร ๗๐๐๐๐
โทร. (๑๓๗) ๕๐๐๒๐๐

พื้นที่ความรับผิดชอบ ภาญจนบุรี
นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม
สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เชต ๒
(ภาคกลางฝั่งตะวันตก)
๕๐๐/๕๐ ถนนเพชรเทษม อำเภอชะอำ
จังหวัดเพชรบุรี ๗๐๐๒๐
โทรสาร (๑๓๒) ๔๗๐๐๕-๖
โทรสาร (๑๓๒) ๔๗๐๕๐๒
พื้นที่ความรับผิดชอบ เพชรบุรี ราชบุรี
ประจวบดีรีชันธ์
สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เชต ๓
(ภาคกลางฝั่งตะวันออก)
๖๐๙ หมู่ ๑๐ ถนมพระตำหนัก อำเภอบางละมุง
เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ๒๐๒๖๐

โทร (๑๓๘) สเตพรรม สเตสพร้อ โทรสาร (๑๓๘) สเตสออก พื้นที่ความรับผิดชอบ ชลบรี สมทรปราการ สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๔ (ภาคกลางฝั่งตะวันออก) ๑๕๓/๔ ถนนสขมวิท ตำบลตะพง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ๒๑๐๐๐ โทร. (๐๓๘) ๖๕๕๔๒๐-๑. ๖๖๔๕๔๕ โทรสาร (๐๓๘) ๖๕๕๔๒๒ พื้นที่ความรับผิดชอบ ระยอง จันทบรี สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๕ (ภาคกลางฝั่งตะวันออก) ๑๐๐ หมู่ ๑ ถนนตราด-แหลมงอบ ตำบลแหลมงอบ อำเภอแหลมงอบ จังหวัดตราด ๒๓๑๒๐ โทร. (ona) ଝେମାଅଝିଝି, ଝେମାଅଝିଝି, ଝେମାଅଟେ โทรสาร (ond) ๕๙๗๒๕๕ พื้นที่ความรับผิดชอบ ตราด และหมู่เกาะ สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๖ (ภาคกลางตอนบน) ๑๐๘/๒๒ หมู่ ๔ ตำบลประตูชัย อำเภอพระนคร-ศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐ โทร. (๐๓๕) ๒๔๖๐๗๖-๗ โทรสาร (๑๓๕) ๒๔๖๐๗๘ พื้นที่ความรับผิดชอบพระนครศรีอยุธยาสระบุรี อ่างทอง สุพรรณบุรี ปทุมธานี และนนทบุรี สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๗ (ภาคกลางตอนบน) ถนนรอบวัดพระธาต อำเภอเมือง จังหวัดลพบรี ๑๕๐๐๐ โทร. (๐๓๖) ๔๒๒๗๖๘-๙ โทรสาร (๐๓๖) ๔๒๒๗๖๙ พื้นที่ความรับผิดชอบ ลพบรี นครสวรรค์ อทัยธานี ชัยนาท สิงห์บรี สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๘ (ภาคกลางตอนบน) o๘๒/๘๘ หมู่ o ถนนสุวรรณศร ตำบลท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก ๒๖๐๐๐ NS. (ond) നലെയ്യെ, നലയ്യെ โทรสาร (ดุตุ๗) ตุดโตโตสุล พื้นที่ความรับผิดชอบ นครนายก สระแก้ว ปราจีนบรี ฉะเชิงเทรา สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต ๑ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง) Imagin-Image ถนนมิตรภาพ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๐๐๐ โทร. (occ) bonono, bonobo โทรสาร (๐๔๔) เกอกรรม พื้นที่ความรับผิดชอบ นครราชสีมา บรีรัมย์ สรินทร์ ชัยภูมิ สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออก เฉียงเหมือ เขต ๒ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง) ๒๖๔/๑ ถนนเชื่อนธานี อำเภอเมือง จังหวัดอบลราชธานี ๓๔๐๐๐ โทร. (๑๔๕) ๒๔๓๗๗๐

โทรสาร (๐๔๕) ๒๔๓๗๗๑

พื้นที่ความรับผิดชอบ อุบลราชธานี

สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เขต ๓ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน)

อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ ยโสธร

๑๕/๕ ถนนประชาสโมสร ตำบลในเมือง คำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐ Ins (oca) baccada-a โทรสาร (๐๔๓) ๒๔๔๔๙๗ พื้นที่ความรับผิดชอบ ขอนแก่น ร้อยเอ็ด มหาสารคาม กาฬสินธ์ สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต ๔ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน) ๑๔๔/๑ ถนนสนทรวิจิตร ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ๔๔๐๐๐ โทร (๐๔๒) ๕๑๓๔๙๐-๑ โทรสาร (๐๔๒) ๕๑ฅ๔๙๒ พื้นที่ความรับผิดชอบ นครพนม สกลนคร มกดาหาร สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต ๕ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน) ๑๖/๕ ถนนมขมนตรี ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมือง จังหวัดอดรธานี ๔๑๐๐๐ โทร (๐๔๒) ๗๒๕๔๐๖-๗ โทรสาร (๐๔๒) ฅ๒๕๔๐๘ พื้นที่ความรับผิดชอบ อดรธานี หนองบัวลำฏ หนองคาย เลย สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๑ (ภาคใต้ตอนล่าง) ๑/๑ ชอย ๒ นิพัทธ์อุทิศ ๓ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ๙๐๑๐๐ โทร. (๐๗๔) ๒๓๑๐๕๕, ๒๓๘๕๑๘, ๒๔๓๗๔๗ โทรสาร (๐๗๔) ๒๔๕๙๘๖ พื้นที่ความรับผิดชอบ สงขลา สตล สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๒ (ภาคใต้ตอนล่าง) สนามหน้าเมือง ถนนราชดำเนิน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐ โทร. (๐๗๕) ๓๔๖๕๑๕-๖ โทรสาร (๐๗๕) ๓๕๖๕๑๗ พื้นที่ความรับผิดชอบ นครศรีธรรมราช ตรัง พัทลง สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๓ (ภาคใต้ตอนล่าง) ๑๐๒/๓ หม่ ๒ ถนนนราธิวาส-ตากใบ ตำบลกะลวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ๙๖๐๐๐ ୀମର (୦୭୮୭) ଝର୍ଚ୍ଚର୍ଡ୍ଡ ଝୋଅଅଟ୍ରର, ଝୋଅଅଟ୍ରମ โทรสาร (๐๗๓) ๕๒๒๔๑๒ พื้นที่ความรับผิดชอบ นราธิวาส ยะลา สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๔ (ภาคใต้ตอนบน) ๗๓-๗๕ ถนนภูเก็ต อำเภอเมือง จังหวัดภเก็ต ๘๓๐๐๐ [NS. (omb) ഇരൊന്റ, ഇനെന്റെ, ഇലെഇന โทรสาร (๐๗๖) ๒๑๓๕๘๒ พื้นที่ความรับผิดชอบ ภูเก็ต พังงา กระบี่ สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๕ (ภาคใต้ตอนบน) ๕ ถนนตลาดใหม่ บ้านดอน อำเภอเมือง จังหวัดสราษฎร์ธานี ๔๔๐๐๐ โทร. (๐๗๗) ๒๘๑๘๒๘, ๒๘๘๘๑๘-๙ โทรสาร (๐๗๗) ๒๘๒๘๒๘ พื้นที่ความรับผิดชอบ สุราษฎร์ธานี ชุมพร ระนอง

สำนักงาน ททท. ต่างประเทศ สำนักงานกัวลาลัมเปอร์ Suite 22.01, 22<sup>nd</sup> Floor, Menara Lion, 165, Jalan Ampang, 50450 Kuala Lumpur, MALAYSIA Tel: (007 60 3) 216-23480 Fax: (007 60 3) 216-23486 F-mail Address: sawatdi@po.iaring.mv สำนักงานสิงคโปร์ c/o Royal Thai Embassy, 370 Orchard Rd., Singapore 238870, SINGAPORE Tel: (65) 235-7694, 235-7901, 735-0637 Fax: (65) 733-5653 E-mail Address:tatsin@mbox5.singnet.com.sq สำนักงานฮ่องกง 401 Fairmont House, 8 Cotton Tree Drive, Central, HONG KONG Tel: (85 2) 2868-0732, 2868-0854 Fax: (85 2) 2868-4585 E-mail Address: tathkg@hk.super.net สำนักงานโตเกียว Yurakucho Denki Bldg., South Tower 2<sup>nd</sup> Floor, Rm. 259, 1-7-1 Yurakucho, Chiyoda-ku, Tokyo 100, JAPAN Tel: (81 3) 3218-0337, 32180355, 3218-1077 Fax: (81 3) 3218-0655 E-mail Address: tattky@crisscross.com สำนักงานโอซากา Technoble Yotsubashi Bldg., 3rd Floor, 1-6-8 Kitahorie, Nishi-ku,Osaka 550-0014, JAPAN Tel: (81 6) 6543-6654, 6543-6655 Fax: (81 6) 6543-6660 E-mail Address: tatosa@ca.mbn.or.jp สำนักงานฟูกูโอกะ EL Gala Bldg., 6<sup>th</sup> Floor, 1-4-2 Tenjin, Chuo-ku, Fukuoka 810-0001, JAPAN Tel: (81 92) 725-8808 Fax: (81 92) 735-4434 E-mail Address: tatfuk@asahi-net.or.jp สำนักงานไทเป 13<sup>th</sup> Floor, Boss T ower, No.111 Sung Chiang Road, (Near Nanking East Road Junction) TAIPEI 104 Tel: (886 2) 2502-1600 Fax: (886 2) 2502-1603 E-mail Address: tattpe@ms3.hinet.net สำนักงานโซล Coryo Daeyungak Center Building, Rm. 604, 6<sup>th</sup> Floor, 25-5, 1-ka, Chungmu-ro, Chung-ku, Seoul 100-706, KOREA Tel: (82 2) 779-5417, 779-5418, 771-9650 Fax: (82 2) 779-5419 E-mail Address:tatsel@soback.komet.nm.kr สำนักงานซิดนีย์ 2<sup>nd</sup> Floor, 75 P itt Street, Sydney NSW 2000 AUSTRALIA Tel: (61 2) 9247-7549 Fax: (61 2) 9251-2465 E-mail Address: info@thailand.net.au สำนักงานลอนดอน 49 Albemarle Street, London WIX 3 FE ENGLAND, U.K. Tel: (44207) 499-7679 Fax: (44207) 629-5519 E-mail Address: info@tat-uk.demon.co.uk สำนักงานแฟรงค์เฟิร์ท Thailandisches Fremdenverkehrsamt Bethmannstr 58 d-60311 Frankfurt/M., GERMANY Tel: (49 69) 138-1390 Fax: (49 69) 281-468 E-mail Address: tatfra@t-online.de สำนักงานปารีส 90 Avenue des Champs Elysees, 75008 Paris, FRANCE Tel: (33 1) 5353-4700 Fax: (33 1) 4563-7888 E-mail Address: tatpar@wanadoo.fr สำนักงานกรุงโรม Ente Nazionale per il Turismo Thailandese. Via Barberini, 68. 4th Floor, 00187 Roma, IT ALY Tel: (39 06) 420-14422, 420-14426 Fax: (39 06) 487-3500 E-mail Address: tat.rome@iol.it สำนักงานลอส แองเจลีส 611 North Larchmont Blvd., 1st Floor, Los Angeles, CA 90004, U.S.A. Tel: (1 323) 461-9814 Fax: (1 323) 461-9834 E-mail Address: tatla@ix.netcom.com สำนักงานนิวยอร์ก 1 World Trade Center, Suite No. 3729, New York, N.Y. 10048, U.S.A. Tel: (1 212) 432-0433, 432-0435 Fax: (1 212) 912-0920 E-mail Address: tatny@aol.com















อยุธยา

















## เข้าใจถิ่น

พบความหลากหลายทาง ธรรมชาติ จากขุนเขา สโลกใต้ทะเลสีครามและ ความหลากหลายทาง วัฒนธรรมที่บอกเล่าผ่าน เรื่องราวของเมือง ชีวิตผู้คน เทศกาลประเพณีท้องถิ่น จนถึงเรื่องของอาหารการกิน ย่านตลาด จากเหนือสุด แดนสยาม จนถึงถิ่นใต้ เมื่อใจเปิดรับสิ่งใหม่ๆ คุณจะรู้ว่าเมืองไทยมื่อะไร ให้รู้จัก ให้ชื่นชมอีกมากมาย

## เข้าใจเที่ยว

เพลินตา เพลินใจกับแหล่ง ท่องเที่ยวที่จัดกลุ่ม ตามความเชื่อมต่อของเส้นทาง การเดินทางและคัดสรร เฉพาะสถานที่ท่องเที่ยวที่มี ความโดดเด่นในด้านต่างๆ ทั้งทางธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม พร้อมตัวอย่าง กิจกรรม โปรแกรมการ ท่องเที่ยวและข้อมูลที่สำคัญ และจำเป็นสำหรับการเดินทาง





